

Naročnina za celo leto

2 K.

Posamezna številka velja

6 vin.

Naročnina se tudi na

pol leta plačuje in se

morja poslati vnaprej.

Cena omanil je za eno

stran 64 K., strani

32 K., strani 16 K.,

strani 8 K., strani

4 K., strani 2 K., strani

1 K.

Pri večkratnem oznanilu

je cena posebno značila.

mo in z

takov od

bodo v

stvu osta

— Draž

906 de

(Gatter

re in c

pravljaj

OVCI

i v t

no.

tner

10

sloven

5. apr

i

eh,

ov. ga

ovejje

v raz

Ptuj

11

sloven

36

ura s

i načan

i jame

idana b

jako

tan za

i žalih

stavek

m (per

broša

asno zep

snjan m

ozie s j

etnih g

rajo,

tentativ

album

36 nai

reči, ka

ih in n

1 jaka

eri so z

i za ka

100 dru

ere se

a vsake

dobi z

na tega

samo g

e proti

enam po

sko raz

Jungw

I 4. 1

e se de

i

ičenca

pold V

Stras

I

Štev. 8.

V Ptiju v nedeljo dne 15. aprila 1906.

VII. letnik

Aleluja!

Radostna, rajska spomlad je zopet tu! Solnce prijetno ogreva, veterček milo pihja. Travniki in gozdi se odevajo v zeleno obleko, cvetlice vzdigujejo po tratah svoje zaspane glavice, drobne tičice žvrgole svoje vesele pesmice — povsod novo življenje, povsod veselje! Naraša se je prebudila iz trdega zimskega spanja.

In mi kristijani praznujemo zdaj v spomladici, ko se vse okoli nas razvija ter se oživilja v novemu življenju, najlepši praznik krščanski — spomin Kristusovega veličastnega vstajenja, veselo veliko noč. Veliki petek smo videli Gospoda na križ pribitega, iz smrtno bledih ust se je pretresljivo začulo: Dopolnjeno je! Veliki božji Trpin je naklonil svojo zmurneno glavo, kakor bi hotel še zadnjič naše duše poljubiti in za se pridobiti, z razprostrtnimi rokami je umrl, kakor bi še raz križa želel vse ljudi objeti in pritisniti na svoje božje, neskončno dobro in neizmerno usmiljeno srce. Ali danes na veliko nedeljo je kamen od njegovega groba odvaljen, votina smrti je prazna, le angelj napoveduje ženam vzvišeno, veselo novico: „Jezusa iščete Krizanega! Vstal je, ni ga takuj!“ (Mat. 28, 5. 6). In zato se tudi mi kot pravi kristijani o velikonočnem času veselimo in radujmo v Gospodu! Saj nas tudi cerkev k veselju spodbuja, rekoč: Danes je dan, ki ga je naredil Gospod, veselimo in radujmo se v njem. In čemu bi se ne veselili? Saj je velika noč praznik vseh praznikov, nedelja črez vse nedelje, spomin, da smo odrešeni večne smrti in zagotovilo, da tudi mi, kakor Zveličar, eukrat od mrtvih vstanemo, da usmiljeni Bog, da vstanemo tudi vsi blaženi in poljubljeni! Veselimo se torej v Gospodu lepih

velikonočnih praznikov, saj se tudi vse strinja, da povisijo naše veselje. Zvonovi milo pojejo, razlega se streljanje in ganljivo veselo velikonočno petje odmeva, cerkev se je okinčala in oblekla v najlepša oblačila. Zares, to je dan, ki ga je naredil Gospod, radujmo in veselimo se v njem! Dà, veselimo se! Saj je veličastno od mrtvih vstal tisti, ki je stal pred sodnikom, ki je prejemal vdarce, ki je bil bičan, zapljuvan, s trnjem kronan, s pestimi tolčen, na križ pribit. Vstal je tisti, ki so ga zasramovali, ki mu je bilo srce s sulico preboden, ki je bil pokopan. Od stvarjenja sveta božja roka ni naredila večjega čudeža, kakor čudež Kristusovega vstajenja. Zatorej le veselo zapojimo Aleluja, kajti vstal je naš Jezus, naš Otrešenik, naš Zveličar, naš Bog!

Zveličar naš je vstal iz groba, vesel prepevaj, o kristijan! Premagana je vsa hudoba, Dan's je rešenja tvojga dan: Potrta je pekla oblast, O poj, kristijan, hvaležno čast: Aleluja! Aleluja!

In kaj nas posebno tolaži in z veseljem navdaja ob Kristusovem vstajenju? Resnica, da namreč za velikim petkom vselej sledi vesela velika nedelja, da za trpljenjem, ki ga tu moramo prenašati, mora priti veselje in plačilo. Kdo je ljudi bolj ljubil kakor ljubi Zveličar? Slabotnim je pomagal, grešnike tolažil in jim grehe odpuščal, reveže in siromake je s v o j e brate imenoval, bolnike ozdravljal. Njegova edina želja je bila, da bi le vse ljudi spravil v nebesa in vendar, koliko je moralno to njegovo dobro in usmiljeno Srce na tem svetu pretrpeti — od trdih betlejemskih jastic do trde smrtne postelje na križu! To pa ga je umirajočega na

„Ali nisi videl tod mimo iti kakega starega moža z mlado ženo in otrokom?“

„Da!“

„Kedaj pa?“

„Ja takrat, ko sem to pšenico sejal!“

Vokaki so pogledali zdaj že zrelo pšenico ter rekli: „No, to jih zdaj gotovo ne dohitimo, ko so že takrat mimo šli, ko si ti sejal!“

la. sv. družine je bila rešena.

* * *

Solnce se je že po hribih oziralo, ko je sv. družina prisla k neki revni koči ter prosila prenočišča. Ali žena, ki so jo našli notri, je rekla: „Težko bo! Moj mož je razbojnik in kadar se vrne, bi vam lahko kaj hudega storil!“

„Nič se ne boj!“ je rekla Marija. Bog je z nami in s kom je Bog, tistemu se ni treba hudega bat!“

In roparjeva žena se ju je smilila, zlasti ko je videl nežno božje dete v Marijinem naročju. Mati božja pa je v izbiči zapazila, da roparka ima v zibelki tudi majhnega otroka, ali ta je bil ves garjev, krastav in nimkom podoben. Smilil se je Mariji roparčni otrok. In ko je z vodo osvežila od vročine trudno božje dete, je rekla, naj v tisti vodi zdaj roparka umije svojega otroka. In lej! Komaj se je voda dotaknila grdega roparčinega otroka, takoj so garje z njega izginile, takoj je bil otrok lep in čeden. O kako je Mariji roparka zahvaljevala zato in sele njen mož, ko je prisel domov! Ves vesel je bil zdaj svojega otroka, sv. družini je postregel, kolikor je le mogel in drugi dan je spremil sv. družino par u hoda, da so prisli na bolj uglajenou pot. Pred odhodom je Marija še enkrat pogledala roparjevega otroka, solze so ji priigrale v oči in globoko vzdihnivši je rekla: „Kakor sta zdaj otroka skupaj spala in se kopala v isti vodi, tako bota enkrat skupaj tudi — umi-

sv. križu najbolj bolelo, da se ljudje, celo njevi služabniki, ne bodo držali njegovega svestrega nanka in vzgleda, marveč da se bodo drug drugega sovražili, napadali, da bode brat proti bratu, sosed proti sosedu ščuval in da bo potem takem za mnoge in mnoge zastonj prelita njegova sv. Kri.

„Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“, to je moj nauk, moja zapoved, rekel je Ježus ne enkrat. Oče, odpusti jim, saj ne vejo, kaj delajo!“ je prosil Kristus, v neizrekljivih bolečinah na lesu sv. križa umirajoč, celo za svoje sovražnike! (Luk. 23, 34.). Lej, ljubi napredni kmet, obrtnik in delavec, tudi ti morda imaš dosti nasprotnikov, ali na današnji dan odpusti jim, pozabi na vse žalitve, pozabi na vse grenke besede, ki si jih moral slišati zavoljo svojega prepričanja, spravi se z njimi! Sovražiti in sovraštvo sejati ter razsirjati med miroljubnimi ljudmi je hudičev nauk, vragova navada, mir označevati in bližnjemu odkritosrčeno, dejansko ljubezen skazovati pa je — božji nauk in božja volja! In bližnjega ljubiti, bližnjemu dobro želeti je toli lahko, saj smo vsi otroči božji in nebeski Oče nas tudi vse enako ljubi! Solnce za vse enako sije, od mrtvih vstali božji Sin je tudi za vse trpel in umrl, enkrat pa nas vse čaka enaka osoda — mrzel, bladen grob! Čemu si torej v medsebojni mrzni krajšati in greniti teh par let kratkega našega življenja! Jezusovo častitljivo vstajenje naj nas zopet združi kot otroke enega dobrega nebeškega Očeta, ki je stvaril ravno tako Nemca kakor Slovence in njegov božji Sin je poslav svoje apostole po celem svetu ter jim naročil učiti vse narode, v vseh jezikih, brez razlike narodnosti. Ravno te Zveličarjeve besede so velepotomembne za sedanje Kristusove nasled-

rala!“ In povest nam pripoveduje dalje, da je ono vodo, v kateri sta se kopala otroka, roparka izlila na vrt in na tistem kraju so vzasle dišeče cvetlice, iz katerih se je pozneje napravilo ono dišeče mazilo, ki sta z njim Jožef Arimatejski in pa Nikodem mazilila mrtvo truplo Jezusovo.

* * *

Triintrideset let pozneje vidimo na gori Kalvariji tri križe in na njih vise trije umirajoči. Neusmiljeni vojaki in surovi, ljudi Židje so zasramovali in trpenci zlasti tistega, nad katerim je bil napis: „Ježus Nazareški — kralj judovski“. Pod križem stoji in v žalosti plava neka potrica žena, kolena se ji od slabosti sibijo, vidi se, da od srčnih bolečin se jokati ne more več. Ah, to je bila mati 7 žalosti — Marija in na križu — njen najljubši, njen edini sin in naš Otrešenik! Kmalu se stemni po vsej zemlji in zemlja se stresa, vsa narava trepeče, ker njen Stvarnik umira in — tako umira! Desni razbojniki se ves skesan obrne z glavo k Ježusu in milo milo prosi: „Sponi se me, Gospod, keder prideš v kraljevstvo svoje!“ In umirajoči Ježus, sam v strašnih bolečinah, ga potolaži: „Resnično ti pravim, se da nes bos z menoj v raju!“ Kmalu solnce popolnoma ostremi, skale pokajo, zagrinalo temeljna se raztrga na dvoje in Ježus z močnim glasom reče: „Oče, v twoje roke izročam dušo svojo“. In reksi to, izdahni,

Tudi desni skesan razbojniki je pozneje izdahnili, ko so mu vojaki polomili kosti — bil je to oni garjevi otrok roparčni, o katerem je Marija že takrat prerokovala, da bo enkrat skup umiral z njenim sinom. Ropal je sicer in moril kakor njegov oče, ali po milosti božji se spreobrnil se v zadnjem trenutku in to zlasti zato, ker je Marija pod križem stala bolj na desni strani, na strani skesanega desnega razbojnnika.

Še danes boš z menoj v sv. raju!

Pred 19 sto in nekaj leti je iz sv. dežele proti jugu korakal častiljiv starček. Na osličku, ki ga je peljal, je sedela rajska mila mlada žena z nežnim detetom v ravnici. Bila sta nekam otožna in žalostna, saj sta morala bežati iz domačega kraja v daljno, neznamenito deželo, kajti tako je angelj naznani sv. Jožefu: „Vstani in vzemi detet in mater njegovo in beži v Egipat in bodi tam, dokler ti ne poveš, kajti Herod bo iskal deteta, da bi ga pogubil.“ In res, ko je lokavi Herod spoznal, da so ga Modri iz jutro deželi prekanili, se je raztogotil ter posil svoje briče, naj mu Marijo z detetom vlov. In ko je tako sv. družina bežala pred Herodovimi vojaki, prisila je konečno k neki njivi, na kateri je oral kmet, da tam zaseja pšenico.

„Srečno dobro!“ je prijazno pozdravila kmeta sv. družina, želeč mu božjega blagoslova za njegov trud. Mati božja pa mu je še rekla: „Zdaj orješ in sejša, popoln clovec ni slitol, da to dete, ki zdaj mora s svojim rednikom in z materjo bežati, je božje dete.“

Kmet je sejal, ali glej čudo! Takoj za njim je semo rastlo in rastlo, mlada setev je zazelenela in podlno je bila pšenica rumena, zrela, kakor mu je Maria prerovala.

„Ah, to so bili gotovo božji, sveti ljudje, ki so to vedno mimo hodili“, je rekел kmet ter hvaležno pogledal proti nebesom.

Komaj pa je to izrekel, pridrveli so k njemu Herodovi vojaki ter ga osorno vprašali:

nike, ker jih nekateri, žalibog, tako malo spolujojo!

Zveličar je zmagajosno in veličastno od mrtvih vstal, ali prej je moral veliko pretrpeti! Zato se potolaži tudi ti, dragi kmet, obrtnik in delavec, v svojem trpljenju. Kadar te bo žalost prejela, kadar te bo dobré nebeski Oče za poskušajo obiskal s kakim križom, z nesrečo ali celo bolezni, kadar se ti bo srce žalosti krčilo, da boš skoro obupaval, takrat poglej doma na božjo marstro in spomni si, da tako ubog in žalosten, kakor ljubi Zveličar, dozdaj vendar še nisi bil in On je bil najsvetjeji, mi pa smo tolkerim slabostim podvrženi siromaki! Ali si mar imel za zibelko trde jaslice kakor Jezus? V svojem življenju ni imel, kamor bi glavo položil! Sam se je milo pritožil: „Lisice imajo svoje brloge in ptice svoja gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo položil! (Luk. 9, 58). Ecce homo! Lejte človek, lejte, ali je človeku podoben, je rekel Pilat, ko ga je zbitanega, razmesarjenega, vsega krvavega pokazal Judom in judovskim zagrizenim duhovnikom, da bi jih obmeħħal k usmiljenju in sočutju do božjega Trpina. (Jan. 19, 5.) V getsemanskem vrtu je Jezus tarnal: „Moja duša je žalostna do smrti“ (Marka 14, 34) in na sv. križu od vseh, celo od svojih učencev zapuščen, je milo, ganljivo vzdihal: „Bog moj, Bog moj, zakaj si me tudi ti zapustil!“ (Mat. 27, 46.) Njegova smrtna postelja pa je bil križ in vendar lej! Vse to trpljenje je minilo in zdaj sedi Kristus v veličastnu na desnici božji! Tudi tvoje trpljenje, ljubi kmet, obrtnik in delavec, mine, in ako ga boš nosil voljno in potrežljivo v božjo voljo vdan, potem se ti bo tudi tvoje trpljenje spremenilo v večno, neminljivo veselje. Po velikem petku, po trpljenju, mukah in nadlogah pride tudi za tebe vesela velika nedelja! Kdor pa hoče tukaj imeti nebesa, pa jih onkraj groba imel ne bo!

* * *

„Jaz sem vstajenje in življenje, je dejal Jezus, kdor v mene veruje, ne bo videl smrti vekomaj, jaz ga obudim na sodnji dan.“ (Jan. 11, 25.) Veseli se tedaj, ljuba mladina, velikonočnih praznikov! Uvetiš kakor rožice v božjem vrtu, le škoda, da ta lepi cvet tvoje mladosti zveni in izgine. Vendar ne, ni škoda! Živi poštano in ti, ljuba mladina, boš lepo, vekomaj enkrat v rajskem vrtu zopet razcvetela.

Na velikonočno nedeljo, ko obhajamo časti spomin Kristusovega veličastnega vstajenja, veselite se tudi vi, poštene možje in poštene žene, naj ste že na kmetijah ali vinskih, naj ste obrtniškega, delavškega ali katerega koli drugega stanu. Zdaj ste močni in kreplki na telesih. Škoda le, da vaša moč opeša in po kreplkih letih pride siva, slabotna, nadležna starost. Vendar ne, ni škoda! Živite le pravično in vi boste enkrat še bolj močni vstali in zima starost vam na večnosti ne bo nič škodovala.

Velikonočni prazniki in Kristusovega vstajenja veselite se tudi vi, siromaki, režezi, trpini in bolniki, kjerkoli ste, vsaj danes pozabite na to, da živimo v solzni dolini. Kristus je siromake, bolnike in trpine pred vsemi ljubil, saj je njegovo dobro srce znalo, kdo potrebuje največ njegove pomoči in tolažbe. Živite potrežljivo in vdano v božjo voljo in enkrat v nebesih bodo angelji osušili in obrisali vaše solze.

Velikonočne nedelje veselite se konečno tudi vi, sivolasi starček! Smrt je že blizu pred vami, kmalu bote šli v temni grob. Ali nič ne dé, veselite se le, kajti v grobu ne boste ostali vekomaj. Poglejte grob, kjer je bil Jezus pokopan, je prazen, Kristus je iz njega slavno od mrtvih vstal. Tako tudi vas bo enkrat angelj poklical: vstanite od mrtvih, prebudite se v svojih grobovih in pojrite v večnost, kjer ni več ne starosti, ne smrti!

Ljite, koliko lepih, ganljivih spominov in naukov nam ponuja vesela velika noč!

O srce dan, o dan veseli,
ki ga je storil nam Gospod,
da bi mu večno hvalo peli!
Odresen je človeški rod,
odprt stoji nam paradiž,
in vrata vanj je sv. križ!
Alezluja! Alezluja!

Šola na deželi in nemški poduk.

Prav je, naprednjaki, da se k nam obračate v svojih zadevah in težavah. To je nam v posos, ker jasno spričuje, da ste uverjeni, da vam želimo vselej le neštebino in odkritosčno pomagati, zlasti takrat, kadar se gre za nemški poduk v šoli, za napredek in za prihodnjo srečo vaših otrok. Duhovščina je seveda nasprotna vsakemu napredku, kajti z napredkom propada neomejena oblast. Bolj ko se svet zaveda, bolj se krši klérikalno gospodstvo. In naprednosti naj se privadijo tudi vaši otroci v naprednih šolah z nemškim podukom. Menimo, da smo vam v zadnjih številkah dovolj pojasnili, koliko je za srečno prihodnost vaših otrok potreben nemški jezik, to zanikati more res le kak poln norec. Lejte, vaši duhovniki morajo znati poleg slovenskega jezika še kolikor toliko tudi latinski, nemški, grški, celo židovskega se eno leto učé. Vaši prvaški dohtari morajo zraven slovenščine najpred nemško znati, sicer bi ne bili postali dohtari in si tako dober kruh služili. In glej, tebi, ljubi kmet, obrtnik in delavec, ravno ti ljudje ne privoščijo, da se ti in tvoji otroci naučijo še drugega jezika, tebe hočejo imeti vedno le zabitega, neumnega, bedastega, da se jim potem pustiš od njih voditi kakor in kamor se jim le poljubi! Zahtevaj brezobzirno nemški poduk v šoli, ki tebi in tvoji deci le koristi in vse psovanje in napadanje klérikalne druhali pa vračaj ostro nazaj ter jim reci: Jaz sem gospodar nad svojo družino in vzgoja mojih otrok se bo vršila po mojem trezem prepričanju, saj vidim, kako se nam ubogim trpinom godi v neznošnih verigah klérikalnega jarma in nazadnjaštva. Kmet, obrtnik in delavec, odpri oči, drži se naših nasvetov in ti nam boš še hvaležen! In znovič ter znovič tu vsem našim somišljenikom polagamo toplo na srce, pobrigajte se povsod za nemški poduk v šoli. Tukaj pa vam podajamo vzorec, kako mora napredna občina, oz. krajni šolski svet poslati prošnjo na okrajni šolski svet v dosegu nemškega podučnega jezika v šoli.

I.

Slavni okr. šolski svet

V

(..... okr. šol. svet dotednega kraja.)

V seji občinskega odbora (ozioroma krajnega šolskega sveta) v dne 1906 se je soglasno sklenilo vložiti prošnjo na sl. okrajni šolski svet v zaradi vpeljanja nemškega poduka v ljudski šoli v in sicer v zadnjih treh razredih.

Občinski odbor v dne 1906.

Obč. pečat.

Županov podpis.

K zgornji prošnji naj se priloži tudi povabilo k seji z dnevnim točko: „Zahteva nemškega poduka na naši šoli“ ter zapisnik seje.

II.

Ako pa je kateri obč. zastop, ozir. krajni šolski svet v prvaško-klerikalnih rokah, potem naj se kak naprednjak loti dela in pri svojih naprednih sosedih v svoji občini na sledče prošnjo pobira podpisne. Kadar dobi % podpisov od starišev svoje občine za nemški poduk, potem naj eden to prošnjo pošlje na okr. šolski svet, ki bode vaši želji rad ustregel. Vzorec take druge prošnje je:

Slavni okr. šolski svet

v

Podpisani stariši šolske občine nujno prosijo, naj višja šolska oblast v ljudski šoli v v zadnjih treh razredih vpelja nemški poduk.

v dne 1806.

(Tukaj sledé podpisi starišev).

Naprednjaki! Vse to dobro še enkrat preberite in ravnajte se po tem. Če pa celo okr. šolski svet ne ustreže Vaši prošnji, potem napišite in podpišite isto prošnjo še enkrat in jo pošljite na deželni šolski svet naravnost v

Gradec (Landesschulrat in Graz), ali pa obrnite na kakega naprednega nemškega slanca, ki bo gotovo vašo prošnjo spravil v roke. Še enkrat vam ponavljamo: Vi plaćujete učitelje, za vaš denar se zidajo šole, skoro palačam podobna šolska poslopja, to imate po postavi pravico, svoje žene le bila izraziti zaradi poduka svojih otrok.

Dopisi iz Štajerskega.

Iz Šoštanja. (Nova fajmoštra). Dne 1. marca smo spremili k večnemu pokopu Jana Ravlen, klobučarja in hišnega posestnika v Šoštanju. Ker je bil Mayerjaš, je samo po umetno, da se je moral demonstrirati s 3 m dolgo slovensko trobojnicu, sicer bi ne bi vedel, da je bil ranjki Slovenec. Ker je b. župnik odsoten, je sprevod vodil kaplan Hrašovec s tovarišem. Po opravljenih molitvah z dubevčina pokopalnišče. G. Hrašovec ni nobenega tehtnega vzroka ranjkemu na gospodarje, ker so mu znane kočljive razmere odsodba ranjkega, prošnja za pomilovanje cesarju itd. Drugače pa je mislil Franjo Rajna od vlade odstavljeni purgermajster „Hrašovec“ — tako si je mislil Rajster — ne znaš ali nočeš izpregovoriti tolažilne besede na pa „Jaz“ danes fajmoštra špilal in mestoval. In začel je v klobuku napisati vor klobasariti, otroke vezati in čebuliti ganljivo in — v srce segajoče, da se je všečinstvo smejal v krohotajo zapuščalo dvor. V trgu prišedti si lahko opazoval, so se ljudje v gručah zbirali in pogovarjali, „novem Šoštanjskem fajmoštru“. Tudi na so radovedno vprašale: „Kedaj bo neki maševati in spovedovati ta novi fajmošter?“ Neki 70 letni možak, vračajoč se domov s kopališča, je tako le modrovale s svojim spajevalem: „Ves, Tina, vse bi bilo pravemo to je bilo lepo — ko bi bil le Rajster mol. Tina pa ga zavrnje rekoč: „Veš, France, Rajster je že tak! Ker ne more biti več purgermajster, hoče pa fajmošter biti.“ Ker pa Mayerjaš novi fajmošter Rajster še ne zadostuje, izso si še drugega v osebi Mihe Stanovščaka, črja in obč. birci v Šoštanju. Tisti Mohorjevo družbo v Šoštanju. Ker pa je Šoštanjanov malo število, lovi kmete po fari ter zapisuje za Šoštanjske purgarje. Naš drugi fajmošter — oseba kakor nalašč za to! — fajmošter — oseba kakor nalašč za to! — srečni Šoštanji, ki zbirajo v svojem okružju duhovnikov, namesto tu so: naš pravi župnik dvema kaplanoma, dva vpokojena župnika zdaj še: Rijster in Stanovšček! Oj Šoštanjan, hočeš še več? Naj še kdo govoril o pomanjkanju duhovnikov! Toliko zadostnji za danes! Hodnjič pa hočemo priti z zgodovino Šoštanjskih štirikratnih občinskih volitev in slavnosti občinstvu dokazati, da se je to do pičice iznilo, kar smo pisali dne 19. jun. 1904 v listu:

Si bomo zbrali drugega,
Ti vodil nas ne boš,
Za tebe drugo mesto bo,
Ti poletis zdaj — v koš.

Iz Polzeli v Savinski dolini. Slov. Gospod in kranjski pankrt sta prijavila večinoma neresen dopis, na katerega moramo odgovoriti. Na prvi nedeljo je imela „tovarna požarna brama“ svojo veselico in sicer brez vstopnine. Zato brez razločka, bodisi delavec, kmet ali gospod — za vse je bilo dovolj zabave pripravljene posebno tombola je vsakega zadovoljila. Večer je pa tudi naša nasprotna „polzelska zbrama“ imela svojo veselico, a res na ljubo moramo reči, da je tista „lepa savenska veselica“, kakor Slov. Gospodar je bila tako klaverina in le kratek čas trajala, jem je okroglega zmanjkalno in večje število gostov se je podalo rajši k veselicu „tovarna požarna brama“. To vse dokazuje, da je veselica „tovarne požarne brame“ sijajno pella, izvrstna in za noben narod razdaljiva, pa se z navdušenjem tako nemške kakor venske pesmi.

Zdaj pa čujte! Neki nam dobro znani, bounski pisaci, ki tudi od tovarne dobiva poročila, da lažje svoje otroke pošilja v šolo, v teri se naučijo nemškega jezika, se je predvsem v Slov. Gospodarju zavoljo te veselice tovarne

aramotiti. Mi tam beremo: „Mi ne potrebujemo nemških fabrik, za nas kmete bi bilo brez njih bolje.“ — Mi tu samo vprašamo: Kakšna pa je bila Polzela pred več leti? Marsikateri se še dobro spominja, kako je plemenita g. Pongraz plačeval 25 do 30 krajcarjev za težavno celodansko delo in zadovoljni smo morali biti. Poglejmo pa sedaj! Kakor hitro se je tovarna ustanovila, takoj smo vsi imeli boljši zasluzek in marsikateri delavec si je za to, kar je v tovarni zasluzil, kupil že majhno domačijo. Posebno pa trgovci in krčmarji so si za denar, ki so jim ga večinoma nanosili tovarniški delavci, sezidali lepe in velike hiše. Pa tudi rokodelci si na tisti način zgradili hiše in rokodelska poslopja in potlej se se od tovarne obrnili, ali poglejmo njihovo zadnjo pot — vse grakom živigat in žabam gost!

Slavni dež. odbor pa bi vprašali in prosili, naj si tisti sij enkrat ogleda „delovanje naše občine. Mi plačujemo 195% davka, ali slabših cest in mostov gotovo ni v nobeni občini na Štajerskem. Črez moče je že celo nevarno hoditi! Naša 4 razredna šola še dozdaj ni plačana in občina je nam naložila že drugo. Mi nismo nikakor zoper šolo in bi nas samo veselilo, da bi se takaj naši otroci naučili prav lepih in koristnih reči, posebno ker tovarna zmiraj večja postaja in delavec, ki je le količaj zmožen nemškega jezika, tam veliko več zasluzi. Tudi naši trgovci, krčmarji in obrtniki bi ne bili postali tako premožni, ako bi samo slovenski znali. Tudi našim kmetom nemški jezik pride prav, ko se hmelj prodaja. Zato tudi zahtevamo, da se naši otroci v šoli tudi nemško naučijo, da si pozneje boljše in lažje kruh zasluzijo. Marsikateri pošilja svoje otroke od tukaj v mesto, da se več naučijo. Ali mi, ki otroke potrebujejo tudi doma za delo in v mestu ne moremo za nje plačevati, moramo svojo deco pošiljati le v takajšno slovensko šolo in nobenemu otroku ne bo priložnost dana, da bi se doma le nekoliko naučil nemški, in to bi bila velika škoda. Učitelji bi tudi ne mogli vsakega prvega hoditi po svoj lepi zasluzek, ako bi se ne bili nemško naučili. Zakaj pa ste zdaj, učitelji, nemškemu podaktu tako nasproti? Mi to vemo! Vi kratko malo želite, da bi mi neumni ostali!

Op. ur. Naprednjaki, združite se ter zahtevajte v svojih šolah odločno poduk v nemškem jeziku in poslužite se našega nasveta v tej številki, v katerem je razvidno, kako morate postopati, ako hočete doseči nemški poduk.

En izmed mnogih.

Od Sv. Antona v Slov. gor. Vsem naprednim obč. predstojnikom v premislek. V vašem cenj. listu Štajercu ste pred kratkim povdarjali, da si nekateri prvaško-klerikalni časniki na podel način prizadevali, nekatere napredne župane zaničevati zavojjo njih pisave in nemškega uradovanja. To se je zgodilo tudi v št. 38. Domovine v dopisu „Sv. Anton v Slov. gor.“. Priznamo, da slovenskemu kmetu na deželi ni dana priložnost, da se veliko nauči, da izvrši višje šole, da se popolnoma v pravilno nemščine nauči, ali temu ni krv kmet, temveč — pomanjkljivi nemški poduk. Ali kaj se je naučil, to mu je v čast, ako se te zmožnosti v nemščini poslužuje, čeravno ga za to zaničuje podla prvaško-klerikalna banda. Mlečobnemu, zagrizenemu potepuhu od Sv. Antona v Slov. gor., ki je v omenjeni številki Domovine tako nesramno in surovu napadel zaslужnega moža, bodi tu povedano, da se je ta zagrizeni fantič le s pomočjo nemščine in nemških šol povdignil do boljšega kruha. Naj torej le Boga zahvali in naj ne krati in ne zavida, če tudi drugi nemški znajo in govorijo. Naj se tudi v zanaprej izogiblje takim neosnovanih in nesramnih napadov, drugače se lahko zgodi, da kaj toprega skupi za svojo vročkernost. Mi tu omenjam, da poznamo dosti klerikalnih obč. predstojnikov, ki so zagrzeni Slovenci in črtijo vse, kar je nemške narodnosti. Ti modrinjanji so se podučevali na trdno narodni podlagi in poglejte jih le od blizu, kaki duševni revčekti so tisti! Če kaj slovenski napišejo, ne veš, ali je to slovenski ali japonski, tako slabo je to se stavljeno. In ta podle duše hočejo nas zaničevati zavojjo slabe nemške pisave, med tem ko sami v slovenskem uradovanju še slabše pišejo? Mi pozivamo vse napredne župane: Uradujte le tudi v

nemškem jeziku, bodite ponosni, da znate nekaj več kakor navadni tepec, kažite vselej, da ste si pridobili nekaj zmožnosti tudi v drugem jeziku. Preskrbite si izvrstno knjigo „Gemeinde-secretär“, ki jo dobite v vsaki knjigotrgovini v Ptaju, Celju in Mariboru, tam najdete vse, česar vam je treba v nemškem uradovanju in bodite prepričani, da svet zahteva dandanes naprednost, ki vam bo vselej le v ponos in čast. Mi starini izkušeni napredni župani pa ne dovolimo, da nas podučuje kak neizkušeni, mlečezobni, klerikalni fantič o naših dolžnostih, njih napade po klerikalno-prvaških cunjah pa bomo vselej z vso brezobzirnostjo odbili. Ljudstvo, oklepni se naprednjaštva, iznebi se nedostojnega klerikalnega jarma. Klerikalci te, ljubi kmet, obrtnik in delavec, hočejo imeti za bitega, ne umnega, neizšolanega, brez omike, da te po tem na povodcu imajo ter delajo s teboj, kakor se jim poljubi.

Dopisi iz Koroške.

Iz Radiž v celovški okolici. Dragi Štajerc, sprejmi enkrat tudi od našega hriba par vrstic, saj imaš pri nas bralcev dovolj, ki radi zvedo kaj novega. Blizu poldruga leto je, odkar so tukaj neki gospodje ustanovili toli „potreben“ katoliški-izobraževalno društvo. Pred ustanovitvijo so romali od hiše do hiše, da dobijo več udov na limanice. Nekateri so pripovedovali o lepih kujigah, drugini zopet o petju, stariem „babikam“ pa o neki bratovščini itd. S tem so jih res nekaj nalovili. Ali večina tukajšnjih pametnih in naprednih kmetov je takoj spreviedela, da iz te moke ne bo tečnega in okusnega kruha ter se jim možato pokazali „fige“. Eden, ki je namestnik ustanovitelja tega društva, se pa nam kar smili. Ima pač veliko opravkov. Vsako nedeljo mora biti na mestu, da porazdeli med ljudstvo po sv. meši pobožni in „častivredni“. Mir, ki je kupljen večjelj za tiste beliče, ki jih nanosijo stare „babike“ v društveno blagajno. Omenjeni možičelj ima tudi veliko postranskih skrbi, a zakaj bi ne, saj bo menda tudi kmet postal in nam preskrbel na Radižah mlekmarni, kakov se čuje, že po veliki noči. No, radovedni smo že, če se bo mleko vozilo ali nosilo. Pot odtod je dobro uro navzdol in kamenit, do Celovca pa imamo tri ure hoda. In potem, kje se tu le mleko dobi, saj ga pri več kmetih še za kavo ni! Tudi muzika beli temu gospodči glavo, kajti on je pevovodja. „Tamburice“ je baje že precej izšolal, ali tisti mu nočejo več brnkat. No, s pevci mu gre boljše, ti ga ubogajo. Pri nekem pogrebu jih je celo postavil na tukajšnjem pokopališču pred tukajšnjo cerkvenco pevce, da so jim zapeli na ušesa „žalostinko“, kakovše še nikdo dozdaj ni slišal. To vam je bila res „žalostna žalostinka“! Pa brez zamere!

Iz celovške okolice. Še dokaj mirno je tu bilo pri nas, dokler k nam ni prišel iz Ljubljane žalostno zasloveli dr. Brejc. Mi kmetje na Koroškem znamo skoro vsi nemški in smo na to ponosni, ali ta nepridiprav nas mirne Korošce le šunta in šunta proti uradom, češ, naj nagajamo uradnikom s tem, da zahtevamo od njih slovensko uradovanje. Ta človek ima veliko nemirov na vesti! Mi ga tu ne potrebujemo, mi ga nočemo poznati, mi smo zadovoljni s svojimi sodedi Nemci in Brejček naj se vrne tja, odkod je prišel, v prihodnje ga nažemo kakor cucka, če se še drzne k nam priti na šuntat.

Najnovejše politične vesti.

Zvišanje plače kat. duhovščini. V budžetnem pododseku se je že dovolila kongrau t. j. zvišanje plače kat. duhovščini, kijo seveda morajo plačati itak že preobloženi davkoplačevalci. Poslanec dr. Steinwender je poročal, naj se v dodokle župnikov in dekanov vračenijo tudi do hodiči iz farovških kmetij, gozdov, vinogradov, ali ta predlog je bil odklonjen. Za napredne stranke v drž. zbornici pa bo pri splošni razpravi veljalo: Nikako zvišanje plače kat. duhovnikom, ako se nasprotno ne dovoli zakonska reforma.

Državni zbor. Ministerski predsednik baron Gautsch je zadnjega marca nenačoma poslal poslance domov in sklical za en tened kranjski

deželni zbor, ki se ima baviti s splošno volilno preosnovou za kranjski dež. zbor. Do 27. aprila bodo državni poslanci obhajali velikonočne počitnice, včlic temu vlečjo tudi zdaj 20 K na dan.

Rusija. Na Ruskem so žalostne razmere. Ta velikanska država, ki je že v Evropi večja kakor vse zahodne evropske države skup, hira vsled nezadovoljnih prevratnih življov, puntajo se tam celo vojaki. Omike v Rusiji skoro nobene nai, kaj je, to je le luščina brez jedra. In kako tam carski kozaci nastopajo proti ljudstvu! Otroke, dekleta in dečke neusmiljeno more, na tisoč jih zaprejo, v ječah mučijo in končno ustreljijo. In vse to se godi v tisti državi, kjer je mirovni car neomejen vladar! V nevarnem trenutku je car sicer ponudil ljudstvu ustavo, ali obenem je zatrdiril, ko so se nekoliko pomirili duhovi, da nova ustava ne sme krajšati njegevega samoublastva, avtokratije. Volitve v dumo (sedajni ruski drž. zbor) so se izvršile v redu. Durnovo, minister notrajinj zadev, je trinogi, ki hoče le s krijo in silo vladati. To mora prenehati in car mora z djanji pokazati, da ima istinito voljo mirno in pravično vladati. Najhujša rak-rana Rusije pa so samoublastni in podkupljivi višji russki uradniki. Ta žalostni pojav se more le takrat izboljšati, ako si russka vlad izogni uradnike, ki so zvesti ter se zavedajo svojih dolžnosti. Rus je po svoji naravi slab uradnik, nasproten prostovoljni disciplini. Dokler so v odličnih in najvišjih uradih bili možje nemškega rodu, predvsem Balti, je bila v zahodnih krajih Rusije uprava kolikor toliko nepokvarjena in znosna. Ali zdaj so jih potisnili v kot in podkupnost se je pokazala v vseh uradih russke uprave. Ljudstvo se zavoljo tega punta in zadnja žalostna leta, žalibog, niso za to veliko in nesrečno državo še zadnja krvava leta.

Spodnještajerske stvari.

Koliko je mar slovenski hujskajoči višji duhovščini, ako „Štajerc“ miroljubne duhovnike hvali? Črez leto se pripeti dostikrat iz ene ali druge fare, da imamo priložnost z veseljem poročati o nekaterih res miroljubnih duhovnikih. To si ljudstvo samo šteje v čast ter se veseli, da se še, hvala Bogu, v današnjem žalostnem času najdejo duhovniki, ki se drže svojega sv. poklica. Pa čujte! Neverjetne izkušnje nas uče, da ravno takrat mirna duhovščina, ki živi s svojimi farani v miru in slogi, nima miru od svoje višje duhovščine. Večkrat se mora tak siromak zaradi svojega mirnega obnašanja v svoji tari ostro zagovarjati, ker se mu potem očita, da drži z Nemci ali z napredno stranko. Iz tega je razvidno, da na Spodnjem Štajerskem hujskajoča duhovščina, ki dela nemiri in preprič med ljudstvom, v Mariboru več velja kot kak miren, pošten duhovnik. Bralci, to so resne besede, ki izvirajo od dobro podučene in zanesljive strani. Ker so klerikalni listi dozdaj brez moči delovali proti Štajercu in vse: pričnice, misijoni, spovednice, grožnja s peklom in z zadnjo uro je ostalo na naše vrle naprednjake brez uspeha, so se zdaj lotili drugega, morda še bolj nesramnega sredstva, da šuntajo žene proti možu, otroke proti očetu in s tem kalijo mir v familijah in netijo preprič. Cela klerikalna društva hujskajo zoper svoje sosedje in občinske korporacije in vse to na povelje višje duhovščine! To je žalostno, nizkotno in podlo, to ni častno in možato, zlasti za duhovski stan ne! Kam plove? Zakaj peša vera?

Državna volitev. Za ranjim drž. poslancem Žičkarjem je ravnokar razpisana nova volitev, ki se bo vršila dne 29. maja, ožja morebitna volitev pa bo 1. junija t. l. Voljni okraji so: Celje, Vransko, Gornji grad, Laško, Šoštanj, Konjice, Slovenski gradec, Ptuj, Ormož, Šoštanj, Rogatec, Šmarje pri Jelšah, Brežice, Kozje, Sevnica, Ljutomer, Zg. Radgon. V občinah se voli doma, središča volitve je Celje. Mi vam bomo naše misli naznani v prihodnji številki. Naprednjaki, pripravljalje se že zdaj za to, da vas klerikalno-prvaška stranka ne oslepari. Natančneje v prihodnji številki.

Pijana ženska. V Mariboru so pripeljali na policijo neko neznano žensko, ki se je veliko nalezla alkohola. Tam je kmalu vsled pjanosti umrla.

Maščevanje. Pekovski vajenec Čuš v Ptiju se je s tem hotel maščevati nad svojim mojstrom, da pod polil s petrolejem in potem užgal. Policija je ptička spravila pod ključ.

Ponesrečil se je v Prymovi tovarni v Polzeli v Savinski dolini delavec V. Čempirek. Nesrečno je vtaknil roko v stroj, ki mu je odtrgal en prst.

Najden mrlč. V Sayinji pri Celju so našli utonjenega mizarja A. Kožela.

Kaplan se je ponesrečil. Pred malo dnevi se je peljal na spoved šentlorenški kaplan na dravskem polju. Konj se je med vožnjo splašil, kaplan se je zvrnil na tla in se močno poškodoval.

Zaprli so pri okrožnem sodišču v Celju 72 letnega prevžitkarja Val. Mechle iz Svetine pri Celju zavoljo raznih svinjarj.

Detomor. V stranišču braslovške šole so našli v mlaki mrtvo novorojeno dete. Zavoljo detomora sumničijo neko strastno tamoznjo klerikaliko.

Središča gospodarska zadruga je ravnokar pristopila k nemški centralni kmetijski družbi v Gradcu, da ložej razproda svoje pridelke. Prvaško-klerikalna zadruga se je le s težkim srcem odločila za ta korak. Ali kjeft je kjeft? Tukaj ti, ljubi kmet, naši pravki in klerikalci kažejo, če tudi nehotne in neradi, da spodnejštajerski posestniki morejo le z nemškimi odjemalci shajati, kajti far nič ne kupi in prvaški dohtar tudi ne — zato ta korak, drugače bi bila zadruga v Središču — fu!

Brzovlak je povozil mladeniča I. Valiča od Sv. Marka pri Ptiju, ko je šel nekoliko vinjen preko žel. proge obiskat svojega brata v Moškanjih.

Požar. V Slov. Bistrici je požar uničil tovarno na izdelovanje bučnega olja, ki je bila lastnina g. župana Stiegerja. V nevarnosti so bile tudi sosednje hiše.

Okraini odbor ptujski opozarja tudi letos vse posestnike, ki imajo njive tik okrajnih cest, naj naročijo otrokom, da zbirajo kamenje in je spravijo na okrajno cesto na tisti prostor, ki ga bo cestar odkazal. Za vsak kubičen meter nabranega in k okrajni cesti spravljenega kamena bo okraini odbor poplačal 2 K. Zbirajte torej pridno s svojih njiv in travnikov kamenje in bote spoznali, da vam to bo v veliko korist in posnemajte g. graščaka na Ebensfeldi, kajti ta gospod pušča že leta in leta vsak kamen z njiv pobrati in ima lep dobiček in hasnovito polje.

Naveličal se je živiljenja dragonec Anton Cegnar ter se je blizo Maribora vrgel pod brzovlak, ki mu je odtrgal glavo.

Zavoljo ženske. V Spodnjem Dupleku v gostilni Stefana Gmajnara je lušna kelnerca, in kelnerce so navadno prav postrežljive in zanjubljene stvarce. Tako je bilo tudi tam. Ko je prišel v gostilno posestnik Mašek ter se je začel muzati okoli dekleta, je gostilničar začel afirati in nastal je preprič. Mašek je Gmajnara mahnil s palico čez glavo, ta pa ga je na to iz panske obstreliš, da je moral v bolnišnico.

Antonjevski tambaruši. Muziko bi radi imeli ti naši klerikalci, zabavali bi se tudi radi, ali vselej le na — tujo kožo, na tuj račun. Tako se nam na pr. farani od Sv. Antona v Slov. gor. vedno pritožujejo, da njihov kaplan feha po fari za tamburice novemu tamburaskemu društvu. Ako hoče kaplanček, da bi se mu brenkalo, naj si to sam plača, farmani imajo kravovo prisluženi denar za najnovejše potrebe.

Občinske volitve. Pri Sv. Janžu na Vinski gori pri Velenju je zdaj, hvala Bogu, tudi že dokaj pametnih mož, ki ponosno povdarjajo svoje napredne misli in to so storili tudi pri zadnjih občinskih volitvah. Tisti možje spoštujejo vse časti vrednega in obč. priljubljenega svojega župnika, a za prihodnjči si brezobzirno prepovedujejo, da se kaplan iz Dobrne vmešava v njihovo občino in v njih volitve. Kje je v sv. pismu napisano, da se je Kristus vdeleževal volitev? Kako so zdaj nekateri duhovniki predzrnji, to je že malo odveč!

Olašča pri oroznih vajah. Domobransko ministerstvo je ugodilo vsestranskim željam in prošnjam kmetov ter določilo, da bodo v prihodnjči neaktivni vojaki, ako so pri

poljedelskem delu, zlasti ob setvi in žetvi doma nujno potrebni, takrat k vajam poklicani, kadar doma ni toli nujnega dela. Postava pride sicer še le drugo leto v veljavu, ali domobrantsko ministerstvo je tudi letos že naročilo pristojnim vojnim poveljništvtom, naj upoštevajo prošnje kmečkih vojakov ter jim kolikor mogoče pomagajo.

Zopet ena. Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je prišla narodna trgovina Horvatova na kant. Mi se pa čudimo, kako je to mogoče, ker je ravno pri Sv. Benediktu vse narodno in klerikalno in Horvat je tudi narodnjak. Zakaj ga, vi zviti narodnjaki, niste podpirali, da mu rešite živiljenje? O vi navihani klerikalci, kadar treba pomoč izkazati, takrat ste slepi in gluhi in lepo stisnete repek med noge. Horvat pa naj zdaj premislja, kaka je njegova stranka. Tudi pri Sv. Tomažu prede hudo nekemu klerikalnemu trgovcu. Lejte, kako poka v klerikalno-prvaških trgovinah na vse strane!

Maribor. Nove klerikalno-prvaške štacune se širijo tudi v Mariboru. Ni še dolgo, da je tam otvoril novo trgovino Gniušek, zdaj pa zopet beremo o otvoriti nove prodajalne Šepc v Mariboru, Burgplatz. To je tisti Šepc, ki ima tudi v Ormožu trgovino. Nam se zdi, da mariborski trgovci k temu razširjanju klerikalno-prvaških trgovin še z zaprtimi očmi gledajo. Mi pa opozarjam Mariboržane, bodite na straži, dokler še čas. To naj bo tudi naprednjakom v okolici v pominilek.

Nesreča v kamnolomu. Na Iakovskem vrhu pri Ljutomeru se je v kamnolomu Jerneja Veršiča odtrgala plast zemlje in podsula domačo gospodinjo Alojzijo, ki je tam s svojima hčerama odkopavala kamen. Bila je takoj mrtva.

Velikonočno streljanje. Tolikokrat se svari in opominja, naj se ali opusti velikonočno streljanje, ker je nevarno in se pripeti vsako leto veliko nezgod, ali naj se pri streljanju previdno ravna. Stariši in obč. župani, te nesreče imate dostikrat vi na svoji vesti, torej svarite, da se letos zopet kaj hudega pri streljanju ne zgodi!

Gozd je gorel. Šolarji, ki so šli pred kratkim iz šole pri Sv. Ožboltu domov, so si potoma v gozdu igrali z žvepleniami in gozd začigali. Zgoreli so kaki 3 ha gozda in sicer samo mladega smrekovega nasada.

Turnska ura in še drugo. V Zg. Ročiči, v fari sv. Ane na Kremperku, so že l. 1893 pokojni mestni dekan in tamoznji rojak volili nad tisoč gold. za turnsko uro, zdaj pa ne vidimo ne ure, ne denarja! Pred leti so bile okoli cerkve za starčke in druge ljudi klopi, zdaj pa jih tam ni. G. župnik, kdo bi imel za prvo in drugo poskrbeti? Tamošnja občina pa naj se vendar le malo sramuje za svoje slabe obč. ceste, zlasti za tako imenovani cerkveni klanec. Kedar le količaj deži, ja tam toli blata, da bi tam človek ne le škornje, noge, sapo, temveč celo dušo zgubil. Blagor mu, komur je mogoče ob deževnem času izogniti se tega klanca, drugače bi lahko celo živiljenje pripovedoval o „krasot“ Slov. goric. Kamnolom imajo pred nosom, v svoji fari, druge sosednje skrbne občine si ga tam kupuju in odvažajo na dom za ceste, na Kremperku pa nič in nič! Ali ni tako?

Vinski sejem v Gradcu se bode vršil 24. in 25. in 26. aprila v mestni tržnici. To je jasno za vinorence, ki še niso prodali svojega vina. Tja posljete vzorce svojega vina ali v steklenicah, ali v sodčkah, najbolje je seveda, ako se posestniki sam potrudijo v Gradec in sam svoje blago prodaja. Ako pa ne more priti, potem prevzame tudi tržna uprava prodajo vina in tem služaju se ji plačata 2% prodajne cene. Omenjam, da je preskrbljeno za olajšavo pri užitniškem davku in za znižanje poštnine, ako se blago proda in vrne nazaj. Steklencice, stopselne, kištice, in slamenate obvoje vam na zahtevo po lastni ceni pošlje tržna ugrava (lobliche Marktverwaltung — Graz). Slaba, mešana in nezdrava vina so izključena. Omenjena tržna uprava pošlje tudi vsakemu na zahtevo tržni red in pismeno pojasnilo.

Koroške vesti.

Ljubeznivi mož J. Mihelič v Grafenbergu je tako surov pretepel svojo ženo, da je vsle ran umrla. Moža so zaprli.

Samomor. Rudar M. Zusner v Beljah skočil v Dravo in utonil.

Lušnega župnika imajo v neki fari v Obde okolici. Blizu farovža je gostilna, tam s vsemi km zapeljivo sladko vince in točita je še bolj najmanj člivi natakarici s Kranjskega. Mlad farci vsega teg lesa, ima občutno srce — no in kranjsko lovanja s rice imajo tudi rade kaj zeganjan. Pred tem pa n kim se je pred to gostilno pobil neki pikakor nji z vsemi zvonovi se mu je zvonilo ob pog Ker Ko pa je pred par tedni na škednu kap zapeljuje žlak zadebla nekega domaćina, tistemu žravnike „slovesnega“ zonenja ni dovolil!

S pametjo se je skregal župnik v Žravnike pri Celovcu. Pred kratkim je na prižnici dajati udeleno zoper tiste, ki niso podpisali polredno lep zakonski reformi, da so že vsi mislili, da moramo pamet. V šoli pa je pred nedolžnimi ter njive psoval njih starše ter dejal: „Kateri župnik te niso podpisali, so vsi hudičevi!“ To je lep Pri nauk, g. župnik! Pomilujemo vas, še bolja se od farane zavoljo vas!

Tatinska tercijalka. V Beljaku je v vseh tra mežner prijet neko 17letno dekle, ko je krvini ne denar iz nabiralnika. Navadno je celi predresu, n pobožno klečala in oči zavijala, ko pa je šel mih legab h kobilu, pa je kradla. Črez veliko noč borat narehal kašo.

Razne stvari.

Ženske vojaki. V Kolumbiji v Združenja ameriških državah se je zbrala počasi končin zra nija ženskih vojakov. To so večinoma hujje potr domačih posestnikov, ki hočejo pokazati, da ženske ravno tako sposobne za vojaški ovju kakor moški, samo če so dobro oborožene. Na mestu kompanija je nastopila pred kratkim javno se v ljudmi, ki so se seveda čudili takim vojaki ker se vajam.

Žajfa (milo) bo dražja. Avstrijski tovarni, da ki izdelujejo žajfo, so sklenili, da prihobesejo bodo vsakih 100 kg žajfe za eno krono. Ena prodajalica, pozneje baje ceno še bolj povisila.

Hud vihar. Blizu Amerike so tako im prevelvani „Skupni otoki“ in tam je na morju morje razlilo po otokih in kakih 10.000 ljudem prišlo ob živiljenje.

Ropar v kovčegu. V Vitoriji na Lašči pred kratkim neka služkinja prosila sobjirati ravnatelja nekega bogatega denarnega zaveteh, naj ji za nekaj dni skrije velik kovčeg s gnezdom v njeni hiši. Gospa je privolila. Ko so eissling vlekli kovčeg v hišo, je domač pes začel pfelstecknansko lajati okoli njega. Domaci so pravice, ki odprli zabolj in tam je bil skrit oborožen malo, ki bi bil po noči gotovo umoril ravnatelja, ki ženo ter oropal blagajno. Roparja in sluzarskat so izročili sodišču.

Vrla dekla. V Pragi je pred par dnevi nesene 87 letna služkinja Marija Gans, ki je celih sedem let pridno služila pri eni in isti hiši. Takih poštejejo pa je zdaj jako malo!

Otok in kača. Neka angleška gospa, ki obvar dalje časa živelja v Indiji, pričuje v časenici slediči resnični dogodek. Pred sosegajo hišo Kak sedelo vsako jutro majhno indijsko dete osi se jedlo svoj zajterk: v mleko nadrobiljeni kriječ s Otrok je bil vedno vesel ter se sam s seboj ponesovarjal. Ko pride neko jutro bliže, opazi dosvra prestrašena, kako žre strapena kača krijeti ko tača iz otroške skledice, dočim jo dete na tem bije z žlico po glavi ter ji smehlje se gondi ku „Bobberi, bobberi!“ (Ni lepo, ni lepo!) Tsluži kača se ni dala motiti, temveč je mirno dadi kri sebreba mleko, a ko se je nasilita, odplazilacnej je v bližnji grm. Stala sem ves čas kakor deko d menela, nisem se upala ganiti, ker bi lahko tolik jezila kačo, da bi ugriznila otroka. Še-le, kevju st kača izginila v grmovje, pozvala sem ljudi, ko vel so jo poiskali in ubili. Ko je otrok za toliko se vedel, je začel britko jokati ter pripovedoval dnu je kača že več dni hodila mu pomagat mimo za pit.

Tobaka so vkradli neznanzi zlikovci vi upre bačni tovarni v Zagrebu za 50.000 K.

Veliko bolj imajo v mestu Edinburgu Angleškem. Te so se tako strašansko razplodili da plavajo celo po vodi in jo okužujejo da prebivalci vsled tega umirajo za vročino bolezijo. Zacherlin nič ne pomaga.

Gospodarske stvari.

Obdelovanje travnikov in deteljšč. Med vsemi kmetijskimi zemljišči prizadevajo travniki najmanj dela. Oranja, pripravljanja za setev itd. nek ni vsega tega ni treba pri travnikih. Stroški obdelovanja so zaradi tega veliko manjši. Pri vsem tem pa nam dejajo travniki boljše dohodke kakor njive.

Ker travniki ne zahtevajo posebnega dela, naprej je to nekatere naših gospodarjev, da za travnike sploh nič ne storé in da jih prav nič ne obdelujejo. To pa ni prav! Ako puščamo travnike v nemar, potem nam morajo opešati in dajati le piče pridelke. Ako hočemo na travnikih redno lepe in dobre košnje imeti, potem jim moramo nadomeščati vse porabljenne snovi. Kakor njive, tako moramo tudi travnike gnojiti. Razen tega jih je treba obdelovati.

Pri obdelovanju travnikov je na to paziti, da se odpeljuje preobilna moča; premokri travniki dajejo slabo kromo in tiste še malo. Po takih travnikih raste kisla trava, bičje in druga, živini neljuba travulja, plevel. Če je travnik presek, naj se predela v njivo, ker daje v takih legah prepeliče dohodke. Pri nas je, žal, večkrat narobe. Najboljše travniške lege se preoravajo in obdelujejo za njive, namesto da bi imeli po takih krajin izborne travnike. Obdelovanje travnikov obstoji tudi v tem, da se ne poravnava samo krtine, ampak da se travniška rura prevleče z ostro travniško brano. Na ta način zrak lažje dohaja v zemljo in razkraja v njej potrebne redilne snovi.

Na lahki zemljji, posebno na barju in mahuju kakor tudi na peščeni zemljji se priporoča na mesto brane valjar in sicer zaradi tega, ker se vsed mraza in otajanja zdignuje trave in ker se na ta način razgalijo korenine. S polvaljanjem se pritisnejo nazaj na zemljo. Prav je tudi, da se slabo obraščena mesta po travnikih obsegajo s pripravno mešanico detelj in trav.

Enako je treba spomladni tudi deteljšča obdelovati, posebno večletna. Vsako pomlad naj se prevlečejo dobro z brano, ki rahlja površno skorjo in uniči veliko plevela.

Pobiranje gošenice. Léto opazujemo na sadnem drevo popok pri popku in pričakovati smemo tako bogato, sadno leto, kakor je bilo l. 1900. Ali tudi zlasti letos je jako potrebno pobirati gošenico gnezda, ker se jih na sadnih dresih tolko nahaja, kakor malokdaj prej. Ta gnezda so ol' glogovega belina (Baumweissling) in zlatega jabolčnika (goldgrüner Apfelscheller). V gnezdi že prezimujejo žive gošenice, ki pridejo iz gnezda spomladni, kakor hitro bo malo toplo. Potem nam napravijo veliko skodo, ker obgrizejo popke in potem listje. Marsikateremu dresetu požrejo ti škodljivci vse listje. Deželna postava predpisuje, da se morajo gošenice pobirati s sadnega dreseta, in občinski predstojniki bi naj gledali na to, da se tudi izvršijo predpisi te postave. Vsak kmet in sadježnik pa bo v lastno korist skrbel za to, da se obvaruje škoda s tem, da odreže na drevo gošenična gnezda in jih zažge.

Kako nam koristi krava? Kakor znano, potrosi se za konja med vsemi voznimi živalmi največ stroškov. Drago se kupi, ko je star ali se poneseči, pa se po ceni proda, krma je janji tudi dosti draga, zato vsak posestnik ne more imeti konja, čeravno bi ga potreboval. Boljše je v tem ozir že z voli. Junec se mora sicer tudi kupiti, pri vzreji tudi dosti požre, ali kadar dosluži in se spita, se zanj dobi lep novec. Tudi krma zanj ni tolika draga, kakor za konja. Najcenejša je v tem ozir krava. Tista dela in mleko daja. Seveda krava, če se ž njo vozi, ne da toliko mleka kakor tista krava, ki mirno v kuhinji stoji ali pa se pase, ali ta razloček ni takito velik, zlasti če se krava preveč ne obloži. Tako se je na pr. pokazalo, da, ako je krava do 150 dni v letu naprežena, se namolze mleka samo za 40% manj, pri 80—100 delavnih dni je ta izguba mleka samo kakih 10%. Seveda pri uprežni kravi ni samo manj mleka, temveč tisto je tudi nekoliko slabše.

Pisma uređništva in upravništva.

Gosp. A. Kramer, Marten, Vestfalsko. Imate plačano do 1. januarja 1907. — V Stoperce. Nam ni

znan, da bi se Vaša duhovščina napadala in mi tudi nimamo vzroka miru kaliti tam, kjer nás duhovniki ne napadajo. Braniti pa se moramo! Bodite srčno pozdravljeni! — Sv. Trojica v Slov. gor. Vse je preoseben, zato ne moremo priobčiti. — Gospod V. B. Želimo vam prav vesele velikonočne praznike! Nekaj je v tem listu, drugo pride v prihodnji številki na vrsto. — V Prihodu. Žalibog, preveč osebno. Sramota pa za tako mater, ki tako grdo ravna s svojim možem na krču podlagi! Take so skoro vse tercijalke. Mlademu in nimeni dekletu, ki je stregla ubogemu očetu v njegovi bolezni, pa vsa čast! — V Stari trg pri Slov. gradcu. Lov, ki ga je 1. aprila po noči uprizorila pijačna klerikalna fakinaza v Starem trgu, ni za list, je preoseben in mi nočemo svoje bralce nadlegovati zmaj s potročili o klerikalnih lovorvtrih. — Račje. V te stevilki dovoljujejo vse more priti, ker morajo dosti starejši in tudi dosti važni dopisi se zaostati. pride pa zanesljivo prihodnje. — V Sele pri Borovljah. Nas veseli, da ste tako vnet pristaš naše stranke, obžalujemo pa, da je po vašem poročilu pri vas še toli nazadnjakov! Morda se kmalu obrne na bolje! — Vsem našim cenj. dopisnikom. Imejte potrpljenje, pride vse na vrsto! — Našim naprednim dekletom, fantom, možem in ženam želimo iskreno prav vesele velikonočne praznike. — V Sv. Vid in Ptuji. Potrjujemo, da Fr. Verdenik, kovač, nam zadnjega dopisa o župniku Andražu ni pisal in zato tudi ni postal.

Loterijske številke.

Trst, dne 31. marca: 90, 14, 49, 80, 26
Gradec, dne 7. aprila: 64, 15, 86, 39, 59.

Kateri boljenki rabijo z najboljšim uspehom naravno vrascile, ašme Franc Jožefov grenki vrelec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom in ki obutju vsled teh naprov motenje v prehajjanju, sploh v vaših telesnih organih. Pa tudi tistu ubogim srečnim, kateri so 'uzivali preobilno ob mizi življene in katerim grozi deloblot se svojimi neznosnimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvršitev kot najboljše in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vrelec.

Kdor si hoče ohraniti zdravljive, bodi oprezen pri izbiranju vsakdanjih poživilj. K tem spada že pogostoma zrnatava kava, ki je pa naravnost škodljiva tistim, ki so bolni na živilih, sreči in želodcu. Nikator se ne bi smela piti brez obile primes. Za tako se je izborno izkazala le na domači sladi. Zeleni firma Kathreiner rabi za svojo Kneippovo sladno kavo, tako splošno razširjeno in priljubljeno, le najboljši slad kavu mi mimo tega na poseben način daje tako podoben okus zrnate kave, da se more to sladna kava resnično priporočati kot najokusnejša primes kav. Kdor tudi kot edino primere nadomestek zrnaté kave. Prvi strokovnjaki so preiskali Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, jo preizkusili in sijajno ocenili. Nedavno se le je pisal znani telesni zdravnik papež Leon XIII., dr. Lapponi: „Vsa slavna znamenita Kathreinerjeva sladna kava ima najpoglavitnejše lastnosti, ki jih sladkosnični in zdravnični zahtevajo jo od dobrega nadomestnika zrnatave kave. Pristavljam, da se rabe Vaše sladne kave čimdaj bolj širi med nami.“ Naj bi bilo povsod tako in naj bi kmalu vsaka skrbna gospodinja vsak dan uporabljala zdravo, okusno Kathreinerjevo kavo v prid družini. Pri nakupovanju pa ne zahtevajte kar samo sladne kave; ime Kathreiner Van je treba izrečno poudarjati in gledati na to, da dobivate vselej le pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kako v zaprtih izvirnih zavojih.

Zaloge pri V. Schulflink v Ptuju.

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevi načini posebnega proizvajanja priljubljeni vonj in dobiti okus zrnatave kave. Njene velike, vsoje priznane zdravstvene prednosti so čestotnik poudarjali najboljši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjata pri nakupovanju izredno ime KATHREINER in zante. Vse je izvirne zavoj z varstveno znamko »Zupnik Kneipp.«

xxxxxx

Vili podobna hiša,

še 8 let davka prosta, z malim zemljiščem, 15 minut od toplice Vrba na Koroškem, z lepim razgledom, se zaradi rodbinskih razmer proda. Tista bi bila za kakega penzionista ali grajalerja najbolj ugodna. Več pové Joh. Julitsch, kraja Gorje, pošta Vrba (Koroš.). 188

Posestvo
ki leži popolnoma tik cerkev in je pripravno za vsako obrt, se proda. Hiša obstoji iz 14 sob s kuhinjo in jedilno shrambo. Zraven je veliko gospodarsko poslopje, hlev za živino, svinjaki in obokana klet. Dve njivi, mlad gozd in vinograd, vse in dobrem stanju. Proda se tudi sama hiša, ki je pripravna za penzioniste. Več se izve pri: Stefan Kolar pri Sv. Duhu v Ločah.

Jajca

170

od plemenitih štajerskih kokoši prodaja oskrbišča štajerske hraničnice v

Podlehniku (Lichtenegg b. Pettau).

Razglas.

176

Dne 23. aprila 1906 predpoldne ob 9 uri bo ptujski okrajski zastop na Parcovem dvorišču na Bregu pri Ptaju (sedaj marof gosp. Ornig-a) oddal kakih 24 glav čistokrvnih plemenitih bikov pincgavskoga plemena (rudeče šekasti).

Biki se bodo prodali po licitaciji in tistem prepuščili, kateri bo najvišjo svoto ponudil.

Kdor bika izdražba se mora zavezati, da ga bo 4 leta za pleme redil in še le po štirih letih se mora izdražbana svota brez obresti okraju plačati.

Kdor hoče licitirati, mora vadujem v znesku 50 kron založiti.

Okrajni odbor v Ptaju dne 1. aprila 1906.

Načelnik:

J. Ornig.

Kelnerca,

185

nemškega in slovenskega jezika zmožna, zanesljiva, ki zna dobro računati, se takoj sprejme pri

Johanu Straschill v Ptaju.

Razglas.

Občinska hraničnica (šparkasa) v Ormoži uraduje od 17. aprila 1906 naprej vsaki teden v štirih delavnih dneh, in sicer v torek, sredo, petek in soboto vedno od 8. do 12. ure predpoldnem.

Vloge se tudi nadalje vsaki dan sprejemajo. ORMOŽ, 3. aprila 1906.

182

Ravnateljstvo.

Vinograd s posestvom!

178

V Majskem vrhu (Maiberg) se proda vinograd, pri katerem je gospodска hiša, viničarja in hlev. Vse in lepem in zdravem kraju, okoli je krasna lega, povsod na okoli se daleč vidi. Poštna zveza vsak dan, v Ptju je pčela ura vožnje. Okoli 3 orale je trtega nasada, in s tega polovica že rodni, okoli 3 oralov travnika, sadenosnika s samimi zdravimi drevesy, nijiv, nijiv in jasno lep gozdni nasad. Novi nasadi so še 10 lat davači prosti.

Natančneje pove:

Vincenc Frass v Ptaju Bürgergasse št. 6.

Posestvo in mljin

177

v Majskem vrhu (Maiberg) se proda vinograd, pri katerem je gospodска hiša, viničarja in hlev. Vse in lepem in zdravem kraju, okoli je krasna lega, povsod na okoli se daleč vidi. Poštna zveza vsak dan, v Ptju je pčela ura vožnje. Okoli 3 orale je trtega nasada, in s tega polovica že rodni, okoli 3 oralov travnika, sadenosnika s samimi zdravimi drevesy, nijiv, nijiv in jasno lep gozdni nasad. Novi nasadi so še 10 lat davači prosti.

Natančneje pove:

Vincenc Frass v Ptaju Bürgergasse št. 6.

Prostor za zgradbo

180

v Budini pri Ptaju, pri okrajski cesti, en oral širok in obsajen s sadnim zemljiščem, se proda.

Vprašajte lastnico gospo Ježano Latzko v Budini pri Ptaju.

pošta Sv. Lenart v Slov. gor.

Učenec

171

se takoj sprejme v sedlarški in tapetarski obrti. Maks Schmuck sedlarški mojster v Celju.

Lepo posestvo

1/2 ure hoda od Maribora, tik glavne ceste, se pri podpisanim pozniki ceni proda. Poslopje je novo zidan, z opeko krito. Hiša ima 3 sobe, Sparhield v kuhinji, kamro, klet, sobo za stantnerje, svinjisko in perilno kuhinjo, hlev za 8 glav goveje živine in 2 konji. Tudi matljinica, kolarница, devet svinjskih hlevov, drvarnica in kamra za koz in zelenjavjo je zraven. Poleg je tudi nekaj oravov zemljišča: velik vrt, sadenosnik, njive in travnike, vse blizu doma in skrbno obdelano in rodovitno. Vodnjak z dobro vodo je pri hiši. Več pove

Franc Podlipnik, Thesen, št. 42 pri Mariboru.

Svarilo

Doktorja pl. Trnkóczy-ja, sveto
vno znano redilne varstveno
sredstvo, ki je bilo na razstavah
odlikovano z naj-
boljšimi pohvalami,
dobiča se pristno
pod marko
Martin
pri vsakem tr-
govcu. Po pošti
se razposilja naj-
manj 5 zavitkov
za K 2.70. Le-
karna Trnkóczy v
Ljubljani. Ponare-
jalcji se sodnisko
kaznujejo.

Mizarskega učenca
tako sprejme Leopold Vake
mizarski mojster v Strasu na
Štajerskem. 137.

Malo posestvo
se takoj iz proste roke po
ugodni ceni proda. Isto ob-
stoji iz 3 orovalov njiv, travnika
in sadovnic. Hiša in go-
spodarsko poslopje je zidano,
z opoko krito, studene je
doma, vrt za zelenjavo in
brajde. Vse je 1 uro od Ma-
ribora, blizu glavne ceste. Več
pove upravnštvo
"Stajera" 130.

Že dolgo let dobro znani stroji vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za
seno, trijerji, čistilnici za žito,
matilnici, vitli, luščilnice za
kurazo, škopilnice za trsje,
mlini za sadje, mlini za
grozdje, stiskalnice za sadje,
stiskalnice za grozdje, mlini
za goljan, stroji za rezanje
repe, slameznice, kotli za
kuhanje klaje, sesalke za
vino, pipe sesalke za vodnjake
sesalke za gnijunico, skropil-
nice za gnijunico, vodovodi,
železne cevi, svinače cevi,
gumijevne cevi, kopneplane cevi,
priprave za točnje pivja, pri-
prave za sladoleđ, omara za
led, mlini za kavo in dišavo,
stroji za delanje klobas, si-
valni stroji, priprave za pe-
trolej, železne blagajne, ze-
lezno pohištvo, namizne teht-
nike, tehtnike, deci-
malne tehtnike, tehtnike za
živino tehtnike na drog it. t.
po zopet idatno zni-
= žanah cenah =

vse pod dolgoletnim
jamstvom, po najugod-
nejših plačilnih pogojih —

tudi na obroke.

Ceniki z več kot 500
slikami brezplačno
in franko: dopisuje
se v slovenskem je-
ziku.

Prekupci in agenti zaželeni

Ivan Schindler, Dunaj
III., Erdbergstrasse 12.

Ženitna ponudba.

Dekle, 29 let staro, pošteno,
ki ima 1200 K premoženja in
je zmožno nemškega in slo-
venskega jezika, želi se omoti-
žiti s treznim samcem ali
udovcem brez otrok, ki ima
kako stalno službo, zlasti, pri
kakem uradu. Pisma, se mo-
gaže s fotografijo, pod ſifro
"Posteno št. 30" na glavno
pošto v Trstu poсте restante.

175

Nova hiša

z opeko krita, z 2 ſlo-
pojo, kuhinjo, kletjo, dr-
žavo in vodnjakom pri hri-
šči 1400 gold. proda. Zna-
en oral njive. Vpraſa-
Johann Sitter-a posessna
Hajdin pri Ptuju.

Ženitna ponudba

Kuharica, 41 let star, in
nemškega in slovenskega
jezika zmožna, z 800 K pri
ženjenju, Želi se omoti-
žiti s treznim samcem ali udovcem,
kako stalno službo, zlasti,
železniški uslužbenec, pod ſifro
"Gut N. 10" na glavno
pošto v Trstu poсте restante.

Pozor tamburaš

Ravnokar so izšle
nove glasbe:
Kuropatinka koročica v
Hruši stane K 120
srbski pesmi od Dr.
stane K 4 — U boj, tem
iz operi N. Šubić Zr-
od Dr. Hruša K 2 — Po-
sanje, konc, melodična, u-
Dr. Hruša K 2 — Albu-
nar, pesni z besedilom
Dr. Hruša K 2 — Albu-
skih nar. pesni z besedilom
Dr. Hruša K 2 — Albu-
sanski pesmi z besedilom
Dr. Hruša K 180 —

V tisku so sledile
za brat:

Album slov. ljudskih
"ruskih nar."
českih mednarodnih
vse z besedilom, do-
rodnosti. Vse te glas-
albumi se dobivajo po
slikeva tovara tamkynder
Djeputin v Sisku (Be-
Deli (Be-)

Učenec

14—15 let star, močan
nemškega jezika zmo-
žnosti, dobro vše-
sprječe v večjo
trgovino pri J. Razboj-
Smartnem pri Litiji (km).

Pisali

Vinorejci

Karl Lanen konce (evini) v
počakovanje ite ob-
Veredeln der Reben in
zalogi brata Slawitsch varniški
tovišč, Čedna hišavnikov
(Zinshaus) dobro oim
5 minut oddaljena od
v lepi, jako zdravi in
pravni legi, z 8 sobami
podarskim poslopjem, z
njivami v travniku
z vrom za posediti, z
toma, studenej je do-
sicer zdravo vodo, v
jeno in bliži hiše, upo-
gostilno ali za kakega
joniranega gospoda,
nizki ceni iz prete roka
Vpraſaže pri posetni
Jožefina Rulz, Spodnji
122. pri Ptuju.

Učenec

z dobrim sloškim sprčevalom
se takoj sprejme pri trgovcu
Löschner, Rogaška Slatina
(Rohitsch Sauerbrunn) trgovina
z mešanim blagom.

Lepo hišico

zidano, z 2 sobama in ku-
hinjo, pripravno zlasti za ka-
kega krojača, po ugodni ceni
prodra za 1200 K Peter Ring
trgovce Lobelice (Lafling na
Koroškem. 151

Učenec

z dobrim sloškim sprčevalom
se takoj sprejme pri trgovcu
Zupane, vinarski inštruktor v
Ptuju, Barvariske ulice št. 11.

Viničar,

priden, se išče. Več pove Jože
Zupane, vinarski inštruktor v
Ptuju, Barvariske ulice št. 11.

Učenec

dar več v
monudi ta
kosov sal
krasno
ča, precis
dnam kaza
in ka
ena mod
z gospo
si robic
le in imit
enom, i
dake z ja
om), 1
e (novost)
ino zrcalo
k, 1 žep
o. 1 par
3 gumbi
upleszata
pom, kras
, v kater
odočko sre-
tajo pri
mognu sm
a knjiga,
pisma, 2
fence in
nih stvar
pri hiši in
bne, vse
katera je
vredna.
Razposi-
ali če
j, skozi d
ico
Kraka
za neug
v

Novi umetni mlin

(Walzenmühle), ki ga voda gon-
z gospodarskim poslopjem, novim
diščem in z hišo za stanovanje, v
nem kraju na Spodnještajerskem
zavoljo dedčinských razmer po
ceni proda. Več pove

upravnštvo Štajer

Najboljše
klajno apno
se dobri samo pri
Adolfu —
Sellinschegg
Ptuj
nasproti
mestnega
gledališča
(teatra).

Hranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
tno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8 - 12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati
pred vsakim nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo medčino vično mazilo, tako imenovano prasko domače mazilo, ki ima zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obravje iste, olajšuje vnetje in boledine hlad in pospešuje zaceljenje.

Razpoljka se vsak dan.
Prvi predplati K 3/16 se posluje 4 pusti, proti K 4/60 pa 6 pusti. Ena puščica velja 70 vinjarjev.

*Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovan
varstveno znak.*

Glavna zaloge

B. FRAGNER, c. in kr. dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ugel Nerudove ulice št. 203.
Zaloge v vseh lekarnah Avstro-Ogrske. V Ptaju se do bica
v lekarni g. Ig. Behrba.

Brata Slawitsch

v Ptaju 108

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po srednjih cenih:

Singer A . . . 70 K — h
Singer Medium 90 " — "
Singer Titan 120 " — "

Ringschiffchen 140 " — "

Ringschiffchen za krojače 180 " — "

Minerva A 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 " — "

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najnečete so nižje kakor povsodi in se po pogodbah plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

108

Pisarna za posestvo in hipoteke,

od oblasti dovoljena in protokolirana Karl Kržiček, Maribor, Burggasse 8

prekrbuje nakup in prodajo graščin in posestev, tovarniških podjetij vseake vrste, stanovanj, vil, letovišč, mlinov, prostorov za zgradbe, njiv, travnikov in gozdov itd., dalje prekrbuje poso-

jila na prvo in drugo vlogo.

Sam prodam v Mariboru veliko število najrazličnejših lepih in jako cenih posestev, kakor tudi v raznih večjih krajih po spodnjestajerski deželi.

Pojasnilo dajem vsak čas in brezplačno.

44

HANS WOUK, trgovec v Poljčanah (kolodvor)

priporoča svojo bogato zalogo blaga za možko in žensko obleko in različno platneno blago in gotovne zenske in možke obleke.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najvišji cenah jajca, maslo, vsakovrstne deželne pridelke itd.

Lastnik žganjnice, prodaja domače žganje na drobno in debelo, kupuje in prodaja domača vina na debelo.

Šivalni stroji

izvrstne konstrukcije in elektantske opreme. Lastni izdelek.

Ivan Jax in sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Zastopnik za Spodnje Štajersko:
August Heller v Mariboru,
Lenaugasse 2. 38

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji ali

Franc Dolenc, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41. 537

Najboljše in najceneje glasbeno orodje
dobi se le pri W. Schramm izdelovalcu
instrumentov v Celju, Grazerstrasse 14.
Gosli za vajo dobre se že za 5 K, za 6/50 K
8 ali 10 K. — Gosli, kateri imajo prav
mocen glas, veljajo 20, 25, 30 do 50 K.
Jako fine citre za koncerte veljajo 14,
15, 20 do 200 K. Harmonika (enoglasna)
velja 5, 7 do 15 K. Harmonika (dvoglasna dunajska, ki ima 6 basov, velja
28, 30 do 40 K. V zalogi so tudi vsakovrstne
trumpete, kitare, piščalke, vsakovrstni bobni, tamburice isto tako tudi
vsakovrstne strune. Za vsaki instrument jamčim. Popravila se ivr-
šujejo tako fino in po najnižjih cenah. 477

Najfinjejsa marka vseh mark

„Ceres“- jedilna- mast!

(Iz kokosovih orehov) Najboljša za

praženje, pečenje in kuhanje.

Tovarna živil „Ceres“ Aussig.

Izdelovanje je podvrženo kemiškemu nadzorstvu od vis. c. kr. notranjega ministrstva poverjenega preizkuševališča za hranila in živila

Dunaj, IX., Spitalgasse 31.

40 Kupec jedilne masti „Ceres“ so upravičeni, blago v originalnih zavitkih dat v zavodu preiskati brezplačno.

Veliko presečenje.
Nikdar več v življenju se ne
ponudi takšna priložnost.
500 kosov samo 1 gld. 30 K.
Ena krasno pozlačena 36 ur
tekoča precisaner ura s se-
kundnim kazalom, ki natancno
kaže in za katere se jamic 3
let, ena moderna židanča krate-
raza za gospode, 3 tako fini
čepni ročki, en prstan za go-
spode z imitiranim zlatnitem
kamenom, 1 nastavek za
moške z jantrjem (beren-
čenom), 1 eleg brota za
člane (novost), 1 krasno žepno
projeto zrcalo, 1 usnjat most-
niček, 1 zeleni nožič s pri-
pravo, 1 par manetnih gumen-
ov, 3 gumbi za trajco, vse
in dupljeleta s patentiranim
aklepom, krasen album za
liko, v katerem je 36 najlep-
ih podob sveta, 5 red, katere
so razvijajo pri starh in mlad-
ih knjigah, v kateri so zlo-
vana pisma, 20 redi za kore-
pondenco in se 400 drugih
uzličnih stvari, katere se ra-
gojo pri higi in so za vsakogar
zdravje, vse to se dobi z uro
red, katera je sama tega de-
nya vredna, za samo gld.
80. Razpoljja se proti po-
netju ali če se denar poslje
prejškozi du najska razpo-
lavljeno Ch. Jungwirth.
Krakau A/1 4. 1038
B. Za neugajajoče se denar
vrne.

Pozor!

Opozorjam svoje cenjene odjemale na svojo veliko in obsežno zalogo od mene izgotovljene obleke, kakor: popolna obleka za gospode in dečke, hlače, gilets itd. Vsakomur se bo vestno postreglo. Izgotovljene obleke imam dosti v zalogi.

Daniel Mitterberger,

Völkermarkt, Obere Postgasse 122 visavis papirnici
C. Magnet.

Postavno zavarovano.

Vsako ponarejenje in ponatisk se kaznuje.
Edino pristen je Thierry-jev balzam
— samo z zeleno marko nune.

Staroznan, nepresečen proti nerdenemu pre-
bavljanju, proti želodčnemu krušu, koliki, kataru,
proti bolečini na prsih, influenzi i. t. d.
Cena: 12 majhnih ali 6 dvojnih ali 1 velika
posebna steklenica s patentnim zamaskom
K 5 — franko.

Thierry-jeva maža iz vrtlice (certifolij), povsed
znamo kot Non plus ultra proti vsem še tako
starim ramam, proti vnetju, telesnemu poško-
dovanju, tvorom in vredom vsake vrste. Cena:
2 lončka K 3.60 franko posluje le, ačko se
denar naprej posluje ali po poštnem povzetju.

Lekarna A. Thierry v Pregradi pri
Rogatcu-Slatini

Kajžica s tisoč izvirnih zahvalnih pismi zastonj in franko. Sklad
v vseh večjih lekarnah in trgovinah z zdravili.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptaju
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d.

V ptujskem mestnem sopar- nem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sled-
čih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob
1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik
ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajs-
carjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer
Badeanstalt).

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakov tropinovec, slivovko, droženka, brinjovec in vsakovrstno rosoglio.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrni tudi stroške mitnici (maute).

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Trgovski vajenec in učenec

so sprejmata v trgovino z mešanim blagom. Z dežele imata prednost. Natančneje pove

Hugo Moses,
Vinice pri Ormožu.

Delavci in delavke

pridne in poštene, dobe stalno službo v tovarni na vžigalice v Rušah.

Amerikanske

in sicer korenčjake in cepljene trte, najlepše rastline, prodaja po najnižjih cenah

R. F. WIBMER, PTUJ.

Styria-bicikelni

Novi modeli 1906.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 140—160 Styria-bicikelni, najfinjejsi (Strassenrad) po K 180—200 Styria-bicikelni (Halbrenn-

Maschine po K 240 Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-Doppel-glockenlager po K 280)

Že rabljene, toda se prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 do 120 krov. Na obroku (rate) po ugodnimi pogojih prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dvanaestmesečnemu poplačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, poslje cemik zastonj. Styria-bicikelni so dandanjsa najimenitejši fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kader tudi posamezne dele.

Ti bicikelni se smejijo z zaupanjem kupiti, ker so izvanzredno fino, toda trpežno izdelani, kar zamore vsakdo, ki si te bicikel kupi, potrditi. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manje vrednim fabrikati zamenjati. Cene so tako nizko nastavljene in se toraj Styria-bicikelni vsakomur priporočajo.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel).

Brata Slawitsch, zastopnika za okraje Ptuj, Ormož in Rogatec.

Naročila naj se posljo zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in neproda.

Nagrobne vence

(Grabkränze) jako fino izdelane po 6, 8 ali 10 krov, kakor tudi venče trakove (Kranzschleifen) z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi.

Brata Slawitsch v Ptaju.

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Rednadirektnazvezza z brzo- in poštnimi parniki, ki imajo dvojnatevijke, iz Hamburka do New-Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko.

Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za stajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10, „Österr. Hof.“

Brez učitelja

brez učaka

brez znanja not(sekiric) zamore igrati vsak na momem pihalnem Blas-Accordeonu in Flötenfon-u pesmi, koračnice(marš) in plese. Za svatbe, veselice, izlete i. t. d. posebno za priporočati. Vskemu godalu se doda za-stojnij

šola za samouk (Selbstlernerschule), po kateri se lahko nauči igrati. Posilja se proti poštnemu povezju (Nachnahme) od Erzgebirgisches Musikwaren-Versandhaus

Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 876 (Češkem).

Stev. 368. Blas-Accordeon s 10 tipkami, 20 glasi, 2 basi, dolgost 36 cm, gld. 125, 3 komadi gld. 556.

Bogato ilustrirani enekiz čez 1000 slikami posilje se na zahtevanje zastonj in franko. Stev. 2087. Flötenfon

z 10 tipkami, 20 glasi, 8 basi, cilindraste podobe, dolgost 41 cm, gld. 2 — 3 komadi gld. 550.

Somatose

mesna beljakovina.

Najodličnejše, tek zbujujoče in živce oživljajoče krepilno sredstvo.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Hanns Konrad je cena po

v Mostu (Brüx) št. 876 (Češkem). Bogato ilustriran cenik, čez 1000 slik o urah, zlatini in srebrini posilje se hlevanje zastonj in franko.

prva tovarna je večkrat

pošilja proti postopek zetonu in franko.

To domače platno je 160 cm široko, meter samo 75 kraj.

Domače platno za „strozke“ velja meter 20 ali 25 kraj.

metre 28 do 35 kraj.

Vzorci (muštri) se tudi vposlajo na zahtevo,

Brata Slawitsch a izvola
trgovca v Ptaju, Florjan-

anjkem
Država
9. m
Brez uka prinese veselje
radost v vsako obitelj (familijo) Columbi-
citre, velikost 49×35 cm in imajo
5 akordov in se zna-
močjo podložljivih not, tega lju-
od vsakogar igra skraskem
se jih več, kakor
Dobiha se samo direk-
moje tvrdke. Cena em
letne š šole in c
pravogl. 5.50. Nodaj
10 kr. Akord-citre
100 krov, 225.—, 350.—
Noben riziko, ker je zamena dovoljena, ali
vrne. Pošilja se proti poštnemu povzetju od, Enika ma-
gisches Musikwaren-Versandhaus Hanns Konz
Mostu (Brüx) št. 876 (na Češkem).
Vzorci ilustrirani cenik zastonj in franko.

kakovosti komad gld. 150, 225.—, 350.—
Noben riziko, ker je zamena dovoljena, ali
vrne. Pošilja se proti poštnemu povzetju od, Enika ma-
gisches Musikwaren-Versandhaus Hanns Konz
Mostu (Brüx) št. 876 (na Češkem).
Vzorci ilustrirani cenik zastonj in franko.

Samo 5 krov

Anker-ura prihodnosti

je moja prava svetinja magnetični patent-anker-ura, „sistem Roskopf“ sivinski na kamnem teko je v solidnimi anker-kadri, s pravim email-kazalnikom, vnamen pristnem, niklastem, sakdan varstveno plumbu, 36 ur na celu s počasnimi in ukrasnimi zalcem, točno repairevan s velikih nim pismenim jamstvom, e peha

kron 5 krovosti. Da avec k
3 komadi K 14.—, 6 komadi K 27.—
Taista ura s kazalem kaud, komad K 6.50, 3 komadi K 17.—, 6 komadov K 28.—, 6 komadov K 30.—, 6 komadov K 31.—, 6 komadov K 32.—, 6 komadov K 33.—, 6 komadov K 34.—, 6 komadov K 35.—, 6 komadov K 36.—, 6 komadov K 37.—, 6 komadov K 38.—, 6 komadov K 39.—, 6 komadov K 40.—, 6 komadov K 41.—, 6 komadov K 42.—, 6 komadov K 43.—, 6 komadov K 44.—, 6 komadov K 45.—, 6 komadov K 46.—, 6 komadov K 47.—, 6 komadov K 48.—, 6 komadov K 49.—, 6 komadov K 50.—, 6 komadov K 51.—, 6 komadov K 52.—, 6 komadov K 53.—, 6 komadov K 54.—, 6 komadov K 55.—, 6 komadov K 56.—, 6 komadov K 57.—, 6 komadov K 58.—, 6 komadov K 59.—, 6 komadov K 60.—, 6 komadov K 61.—, 6 komadov K 62.—, 6 komadov K 63.—, 6 komadov K 64.—, 6 komadov K 65.—, 6 komadov K 66.—, 6 komadov K 67.—, 6 komadov K 68.—, 6 komadov K 69.—, 6 komadov K 70.—, 6 komadov K 71.—, 6 komadov K 72.—, 6 komadov K 73.—, 6 komadov K 74.—, 6 komadov K 75.—, 6 komadov K 76.—, 6 komadov K 77.—, 6 komadov K 78.—, 6 komadov K 79.—, 6 komadov K 80.—, 6 komadov K 81.—, 6 komadov K 82.—, 6 komadov K 83.—, 6 komadov K 84.—, 6 komadov K 85.—, 6 komadov K 86.—, 6 komadov K 87.—, 6 komadov K 88.—, 6 komadov K 89.—, 6 komadov K 90.—, 6 komadov K 91.—, 6 komadov K 92.—, 6 komadov K 93.—, 6 komadov K 94.—, 6 komadov K 95.—, 6 komadov K 96.—, 6 komadov K 97.—, 6 komadov K 98.—, 6 komadov K 99.—, 6 komadov K 100.—, 6 komadov K 101.—, 6 komadov K 102.—, 6 komadov K 103.—, 6 komadov K 104.—, 6 komadov K 105.—, 6 komadov K 106.—, 6 komadov K 107.—, 6 komadov K 108.—, 6 komadov K 109.—, 6 komadov K 110.—, 6 komadov K 111.—, 6 komadov K 112.—, 6 komadov K 113.—, 6 komadov K 114.—, 6 komadov K 115.—, 6 komadov K 116.—, 6 komadov K 117.—, 6 komadov K 118.—, 6 komadov K 119.—, 6 komadov K 120.—, 6 komadov K 121.—, 6 komadov K 122.—, 6 komadov K 123.—, 6 komadov K 124.—, 6 komadov K 125.—, 6 komadov K 126.—, 6 komadov K 127.—, 6 komadov K 128.—, 6 komadov K 129.—, 6 komadov K 130.—, 6 komadov K 131.—, 6 komadov K 132.—, 6 komadov K 133.—, 6 komadov K 134.—, 6 komadov K 135.—, 6 komadov K 136.—, 6 komadov K 137.—, 6 komadov K 138.—, 6 komadov K 139.—, 6 komadov K 140.—, 6 komadov K 141.—, 6 komadov K 142.—, 6 komadov K 143.—, 6 komadov K 144.—, 6 komadov K 145.—, 6 komadov K 146.—, 6 komadov K 147.—, 6 komadov K 148.—, 6 komadov K 149.—, 6 komadov K 150.—, 6 komadov K 151.—, 6 komadov K 152.—, 6 komadov K 153.—, 6 komadov K 154.—, 6 komadov K 155.—, 6 komadov K 156.—, 6 komadov K 157.—, 6 komadov K 158.—, 6 komadov K 159.—, 6 komadov K 160.—, 6 komadov K 161.—, 6 komadov K 162.—, 6 komadov K 163.—, 6 komadov K 164.—, 6 komadov K 165.—, 6 komadov K 166.—, 6 komadov K 167.—, 6 komadov K 168.—, 6 komadov K 169.—, 6 komadov K 170.—, 6 komadov K 171.—, 6 komadov K 172.—, 6 komadov K 173.—, 6 komadov K 174.—, 6 komadov K 175.—, 6 komadov K 176.—, 6 komadov K 177.—, 6 komadov K 178.—, 6 komadov K 179.—, 6 komadov K 180.—, 6 komadov K 181.—, 6 komadov K 182.—, 6 komadov K 183.—, 6 komadov K 184.—, 6 komadov K 185.—, 6 komadov K 186.—, 6 komadov K 187.—, 6 komadov K 188.—, 6 komadov K 189.—, 6 komadov K 190.—, 6 komadov K 191.—, 6 komadov K 192.—, 6 komadov K 193.—, 6 komadov K 194.—, 6 komadov K 195.—, 6 komadov K 196.—, 6 komadov K 197.—, 6 komadov K 198.—, 6 komadov K 199.—, 6 komadov K 200.—, 6 komadov K 201.—, 6 komadov K 202.—, 6 komadov K 203.—, 6 komadov K 204.—, 6 komadov K 205.—, 6 komadov K 206.—, 6 komadov K 207.—, 6 komadov K 208.—, 6 komadov K 209.—, 6 komadov K 210.—, 6 komadov K 211.—, 6 komadov K 212.—, 6 komadov K 213.—, 6 komadov K 214.—, 6 komadov K 215.—, 6 komadov K 216.—, 6 komadov K 217.—, 6 komadov K 218.—, 6 komadov K 219.—, 6 komadov K 220.—, 6 komadov K 221.—, 6 komadov K 222.—, 6 komadov K 223.—, 6 komadov K 224.—, 6 komadov K 225.—, 6 komadov K 226.—, 6 komadov K 227.—, 6 komadov K 228.—, 6 komadov K 229.—, 6 komadov K 230.—, 6 komadov K 231.—, 6 komadov K 232.—, 6 komadov K 233.—, 6 komadov K 234.—, 6 komadov K 235.—, 6 komadov K 236.—, 6 komadov K 237.—, 6 komadov K 238.—, 6 komadov K 239.—, 6 komadov K 240.—, 6 komadov K 241.—, 6 komadov K 242.—, 6 komadov K 243.—, 6 komadov K 244.—, 6 komadov K 245.—, 6 komadov K 246.—, 6 komadov K 247.—, 6 komadov K 248.—, 6 komadov K 249.—, 6 komadov K 250.—, 6 komadov K 251.—, 6 komadov K 252.—, 6 komadov K 253.—, 6 komadov K 254.—, 6 komadov K 255.—, 6 komadov K 256.—, 6 komadov K 257.—, 6 komadov K 258.—, 6 komadov K 259.—, 6 komadov K 260.—, 6 komadov K 261.—, 6 komadov K 262.—, 6 komadov K 263.—, 6 komadov K 264.—, 6 komadov K 265.—, 6 komadov K 266.—, 6 komadov K 267.—, 6 komadov K 268.—, 6 komadov K 269.—, 6 komadov K 270.—, 6 komadov K 271.—, 6 komadov K 272.—, 6 komadov K 273.—, 6 komadov K 274.—, 6 komadov K 275.—, 6 komadov K 276.—, 6 komadov K 277.—, 6 komadov K 278.—, 6 komadov K 279.—, 6 komadov K 280.—, 6 komadov K 281.—, 6 komadov K 282.—, 6 komadov K 283.—, 6 komadov K 284.—, 6 komadov K 285.—, 6 komadov K 286.—, 6 komadov K 287.—, 6 komadov K 288.—, 6 komadov K 289.—, 6 komadov K 290.—, 6 komadov K 291.—, 6 komadov K 292.—, 6 komadov K 293.—, 6 komadov K 294.—, 6 komadov K 295.—, 6 komadov K 296.—, 6 komadov K 297.—, 6 komadov K 298.—, 6 komadov K 299.—, 6 komadov K 300.—, 6 komadov K 301.—, 6 komadov K 302.—, 6 komadov K 303.—, 6 komadov K 304.—, 6 komadov K 305.—, 6 komadov K 306.—, 6 komadov K 307.—, 6 komadov K 308.—, 6 komadov K 309.—, 6 komadov K 310.—, 6 komadov K 311.—, 6 komadov K 312.—, 6 komadov K 313.—, 6 komadov K 314.—, 6 komadov K 315.—, 6 komadov K 316.—, 6 komadov K 317.—, 6 komadov K 318.—, 6 komadov K 319.—, 6 komadov K 320.—, 6 komadov K 321.—, 6 komadov K 322.—, 6 komadov K 323.—, 6 komadov K 324.—, 6 komadov K 325.—, 6 komadov K 326.—, 6 komadov K 327.—, 6 komadov K 328.—, 6 komadov K 329.—, 6 komadov K 330.—, 6 komadov K 331.—, 6 komadov K 332.—, 6 komadov K 333.—, 6 komadov K 334.—, 6 komadov K 335.—, 6 komadov K 336.—, 6 komadov K 337.—, 6 komadov K 338.—, 6 komadov K 339.—, 6 komadov K 340.—, 6 komadov K 341.—, 6 komadov K 342.—, 6 komadov K 343.—, 6 komadov K 344.—, 6 komadov K 345.—, 6 komadov K 346.—, 6 komadov K 347.—, 6 komadov K 348.—, 6 komadov K 349.—, 6 komadov K 350.—, 6 komadov K 351.—, 6 komadov K 352.—, 6 komadov K 353.—, 6 komadov K 354.—, 6 komadov K 355.—, 6 komadov K 356.—, 6 komadov K 357.—, 6 komadov K 358.—, 6 komadov K 359.—, 6 komadov K 360.—, 6 komadov K 361.—, 6 komadov K 362.—, 6 komadov K 363.—, 6 komadov K 364.—, 6 komadov K 365.—, 6 komadov K 366.—, 6 komadov K 367.—, 6 komadov K 368.—, 6 komadov K 369.—, 6 komadov K 370.—, 6 komadov K 371.—, 6 komadov K 372.—, 6 komadov K 373.—, 6 komadov K 374.—, 6 komadov K 375.—, 6 komadov K 376.—, 6 komadov K 377.—, 6 komadov K 378.—, 6 komadov K 379.—, 6 komadov K 380.—, 6 komadov K 381.—, 6 komadov K 382.—, 6 komadov K 383.—, 6 komadov K 384.—, 6 komadov K 385.—, 6 komadov K 386.—, 6 komadov K 387.—, 6 komadov K 388.—, 6 komadov K 389.—, 6 komadov K 390.—, 6 komadov K 391.—, 6 komadov K 392.—, 6 komadov K 393.—, 6 komadov K 394.—, 6 komadov K 395.—, 6 komadov K 396.—, 6 komadov K 397.—, 6 komadov K 398.—, 6 komadov K 399.—, 6 komadov K 400.—, 6 komadov K 401.—, 6 komadov K 402.—, 6 komadov K 403.—, 6 komadov K 404.—, 6 komadov K 405.—, 6 komadov K 406.—, 6 komadov K 407.—, 6 komadov K 408.—, 6 komadov K 409.—, 6 komadov K 410.—, 6 komadov K 411.—, 6 komadov K 412.—, 6 komadov K 413.—, 6 komadov K 414.—, 6 komadov K 415.—, 6 komadov K 416.—, 6 komadov K 417.—, 6 komadov K 418.—, 6 komadov K 419.—, 6 komadov K 420.—, 6 komadov K 421.—, 6 komadov K 422.—, 6 komadov K 423.—, 6 komadov K 424.—, 6 komadov K 425.—, 6 komadov K 426.—, 6 komadov K 427.—, 6 komadov K 428.—, 6 komadov K 429.—, 6 komadov K 430.—, 6 komadov K 431.—, 6 komadov K 432.—, 6 komadov K 433.—, 6 komadov K 434.—, 6 komadov K 435.—, 6 komadov K 436.—, 6 komadov K 437.—, 6 komadov K 438.—, 6 komadov K 439.—, 6 komadov K 440.—, 6 komadov K 441.—, 6 komadov K 442.—, 6 komadov K 443.—, 6 komadov K 444.—, 6 komadov K 445.—, 6 komadov K 446.—, 6 komadov K 447.—, 6 komadov K 448.—, 6 komadov K 449.—, 6 komadov K 450.—, 6 komadov K 451.—, 6 komadov K 452.—, 6 komadov K 453.—, 6 komadov K 454.—, 6 komadov K 455.—, 6 komadov K 456.—, 6 komadov K 457.—, 6 komadov K 458.—, 6 komadov K 459.—, 6 komadov K 460.—, 6 komadov K 461.—, 6 komadov K 462.—, 6 komadov K 463.—, 6 komadov K 464.—, 6 komadov K 465.—, 6 komadov K 466.—, 6 komadov K 467.—, 6 komadov K 468.—, 6 komadov K 469.—, 6 komadov K 470.—, 6 komadov K 471.—, 6 komadov K 472.—, 6 komadov K 473.—, 6 komadov K 474.—, 6 komadov K 475.—, 6 komadov K 476.—, 6 komadov K 477.—, 6 komadov K 478.—, 6 komadov K 479.—, 6 komadov K 480.—, 6 komadov K 481.—, 6 komadov K 482.—, 6 komadov K 483.—, 6 komadov K 484.—, 6 komadov K 485.—, 6 komadov K 486.—, 6 komadov K 487.—, 6 komadov K 488.—, 6 komadov K 489.—, 6 komadov K 490.—, 6 komadov K 491.—, 6 komadov K 492.—, 6 komadov K 493.—, 6 komadov K 494.—, 6 komadov K 495.—, 6 komadov K 496.—, 6 komadov K 497.—, 6 komadov K 498.—, 6 komadov K 499.—, 6 komadov K 500.—, 6 komadov K 501.—, 6 komadov K 502.—, 6 komadov K 503.—, 6 komadov K 504.—, 6 komadov K 505.—, 6 komadov K 506.—, 6 komadov K 507.—, 6 komadov K 508.—, 6 komadov K 509.—, 6 komadov K 510.—, 6 komadov K 511.—, 6 komadov K 512.—, 6 komadov K 513.—, 6 komadov K 514.—, 6 komadov K 515.—, 6 komadov K 516.—, 6 komadov K 517.—, 6 komadov K 518.—, 6 komadov K 519.—, 6 komadov K 520.—, 6 komadov K 521.—, 6 komadov K 522.—, 6 komadov K 523.—, 6 komadov K 524.—, 6 komadov K 525.—, 6 komadov K 526.—, 6 komadov K 527.—, 6 komadov K 528.—, 6 komadov K 529.—, 6 komadov K 530.—, 6 komadov K 531.—, 6 komadov K 532.—, 6 komadov K 533.—, 6 komadov K 534.—, 6 komadov K 535.—, 6 komadov K 536.—, 6 komadov K 537.—, 6 komadov K 538.—, 6 komadov K 539.—, 6 komadov K 540.—, 6 komadov K 541.—, 6 komadov K 542.—, 6 komadov K 543.—, 6 komadov K 544.—, 6 komadov K 545.—, 6 komadov K 546.—, 6 komadov K 547.—, 6 komadov K 548.—, 6 komadov K 549.—, 6 komadov K 550.—, 6 komadov K 551.—, 6 komadov K 552.—, 6 komadov K 553.—, 6 komadov K 554.—, 6 komadov K 555.—, 6 komadov K 556.—, 6 komadov K 557.—, 6 komadov K 558.—, 6 komadov K 559.—, 6 komadov K 560.—, 6 komadov K 561.—, 6 komadov K 562.—, 6 komadov K 563.—, 6 komadov K 564.—, 6 komadov K 565.—, 6 komadov K 566.—, 6 komadov K 567.—, 6 komadov K 568.—, 6 komadov K 569.—, 6 komadov K 570.—, 6 komadov K 571.—, 6 komadov K 572.—, 6 komadov K 573.—, 6 komadov K 574.—, 6 komadov K 575.—, 6 komadov K 576.—, 6 komadov K 577.—, 6 komadov K 578.—, 6 komadov K 579.—, 6 komadov K 580.—, 6 komadov K 581.—, 6 komadov K 582.—, 6 komadov K 583.—, 6 komadov K 584.—, 6 komadov K 585.—, 6 komadov K 586.—, 6 komadov K 587.—, 6 komadov K 588.—, 6 komadov K 589.—, 6 komadov K 590.—, 6 komadov K 591.—, 6 komadov K 592.—